

Голодомор визнали злочином проти людства

Після дебатів Європарламент визнав Голодомор злочином проти людства і висловив співчуття українському народу. Напередодні текст було оприлюднено на офіційному сайті парламенту. Резолюція містить два пункти. В першому сказано, що Голодомор є жахливим злочином проти українського народу і проти людства, суворо засуджуються такі дії, зокрема, проти українського селянства, що супроводжувалися масовим знищенням людей і порушенням прав та свобод. Також пропонується висловити симпатію українському народу, який пережив трагедію, та закликати країни колишнього СРСР відкрити їхні архіви про Голодомор для проведення досліджень, що стосуються організації цієї трагедії. У другому пункті резолюції дано доручення президенту Європарламенту направити текст резолюції до ради ЄС, у Єврокомісію, уряд і парламент України, генеральним секретарям ООН, ОБСЄ і Ради Європи.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Урядові пропозиції для стабілізації економіки розглядають у комітетах

Ранкове засідання 23 жовтня
Учора в сесійній залі зареєструвалися 434 народні депутати. Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк оголосив засідання відкритим «не тільки в сенсі роботи, а й у сенсі розблокування парламенту». Щоправда, висловив сумнів, чи надовго це. Арсеній Яценюк поінформував, що урядовий законопроект про подолання наслідків економічної кризи був переданий у Верховну Раду в середу о 21.15. Тож у профільні комітети документ потрапив лише вранці.

► СТОР. 2

Чи гартуватиметься сталь?

Учора в Києві відкрився «Метал-Форум Україна-2008», на який з'їхалися металурги з усієї країни та їхні закордонні партнери. Головними питаннями форуму стали собівартість продукції, світова фінансова криза, що особливо сильно позначилася на виробничих потужностях галузі, впровадження енергоощадних і екологічних технологій.

Вітаючи учасників форуму, президент Української асоціації металоторговців Андрій Федосєєв заявив: «На жаль, триває зростання імпорту металопродукції, особливо цього року, і, як бачимо, воно зростатиме й далі. Закордонні, передусім російські, постачальники металу виявляються повороткішими, оперативно реагують на зміни цін на ринку. В такій ситуації нашим металургам потрібно терміново міняти ставлення до споживачів, налагоджувати гнучкі схеми збуту, щоб не втратити ринок. Думаю, що ця проблема буде освітлена в дискусіях форуму».

На знімку: відвідувач оглядає один із експонатів VI спеціалізованої виставки «Метал-Форум Україна-2008».

КОРОТКО

❑ У неділю, 26 жовтня, скасовується літній час: стрілки годинника переводяться на годину назад.

❑ КС визнав неконституційною передачу колекції образотворчого мистецтва АТ «Градобанк» у державну власність.

❑ Засуджено депутата Оболонської райради Києва за те, що вимагав від підприємця хабар у сумі 3 тисячі доларів.

(За повідомленнями Укрінформу).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Продовжується передплата на газети та журнали на 2009 рік

Передплату на «Голос України» протягом року українською чи російською мовою можна оформити в будь-якому відділенні поштового зв'язку.

Шукайте в каталозі ДП «Преса» на 2009 рік ціни на «Голос України», в які вже входить вартість приймання передплати та доставки газети.

Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну або річну передплату п'ятиразового виходу — і ви стаєте учасником розіграшу автомобіля, купи грошей (3000, 2000 і 1000 гривень) та різних подарунків.

«Голос України» чекає своїх читачів і прихильників.

ФОТОФАКТ

У Кіровограді відбувся день передплатника, де працівники відділу зв'язку — стажер Наталя Грищенко та інструктор з передплати Наталя Панова (праворуч) знайомили читачів з умовами цього річної кампанії.

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

ПОДІЇ

Хлібопекарі мітингували за підвищення цін на їхню продукцію

У Чернігові позавчора пекарі пройшли вулицями міста з транспарантами-гаслами і провели мітинг на Красній площі. Вони висловлювали протест проти обмеження рентабельності хліба до п'яти відсотків. Це, на їхню думку, призвело до занепаду хлібозаводів, відсутності коштів на їхню модернізацію. Через малі зарплати плінність кадрів становить 50 відсотків. Хлібопекарі закликали місцеві владні інституції підвищити рентабельність хоча б до 10 відсотків. Якщо ціни в регіоні не зростуть на 17—19 копійок на буханець, вони вдадуться до нових акцій протесту, інформує наш власкор Сергій ПAVЛЕНКО.

«Скнилівських генералів» виправдали

Військова судова колегія Верховного Суду України залишила без змін виправдувальний вирок чотирьом колишнім керівникам військово-повітряних сил, причетним до організації авіашоу на аеродромі «Скнилів» шість років тому. Про це після завершення судового засідання у середу заявив представник інтересів постраждалих у суді Володимир Кравчук, повідомляє УНІАН. Отже, колегія суддів не задовольнила касаційні скарги Генпрокуратури і потерпілих унаслідок аварії літака під час авіашоу, які просили ВСУ скасувати ухвалу суду першої інстанції та відправити матеріали справи на додатковий судовий розгляд. Тепер потерпілі мають намір апелювати до Європейського суду.

Нагадаємо, в результаті падіння літака Су-27 тоді загинуло 77 осіб, зокрема 28 дітей. Ще 500 людей суд визнав постраждалими.

Пожежа на ужгородському ринку

На так званому «зеленому ринку», що в Ужгороді, днями горіло кілька торгових павільйонів — вогонь знищив та пошкодив взуття, одяг та інший крам. Найімовірніше, пожежа виникла в одному з контейнерів, а далі вогонь перекинувся на решту яток, повідомляють у центрі пропаганди головного управління МНС України в області. Та обласні інтернет-видання, посилаючись на очевидців, інформують, що охоронці, котрі чергують на базарі, бачили підпалювачів і погналися за одним з них, але затримати не змогли.

► СТОР. 4

Я ВАМ ПИШУ...

Повернутися до мажоритарних виборів, або Обирати людей, а не «котів у мішках»

Майже постійно непрацездатна Верховна Рада є поганим прикладом для місцевих рад, у складі яких домінуюча кількість членів однієї з партій. Тому ми наполегливо пропонуємо повернутися до виборів народних депутатів за мажоритарним принципом. Лише таке обрання депутатів врятує Україну від остаточної руйнації. Насамперед — руйнації людських душ.

Сергій КИЗИЛОВ,
голова громадської організації
«Народна ініціатива».

Мелітополь
Запорізької області.

Порушено кримінальну справу

Служба безпеки України порушила кримінальну справу за фактом розголошення відомостей, що становлять державну таємницю, за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 328 Кримінального кодексу України. Про це «Голосу України» повідомили в прес-центрі СБУ.

Приводом для порушення кримінальної справи стало розміщення першого жовтня поточного року в мережі Інтернет копії листа ДК «Укрспецекспорт» з грифом обмеження доступу, а також текст інтерв'ю народного депутата України Валерія Коновалюка з коментарем стосовно цього документа.

Відомості, що містяться у цих текстах, за висновком Державного експерта з питань таємниць, становлять державну таємницю і мають ступінь секретності «Таємно». Розголошення цих відомостей, як засвідчила дослідча перевірка, завдало шкоди національній безпеці країни у зовнішньоекономічній та зовнішньополітичній сферах.

Наразі передбаченою законодавством перевіркою було доведено: поставки озброєння до Грузії здійснювалися в законний спосіб, що підтверджено, в тому числі, засіданням міжнародних експертів робочої групи країн Вассенаарської домовленості (за участі у т. ч. Росії) 15 жовтня цього року в місті Відень.

Народний депутат Валерій КОНОВАЛЮК так прокоментував це повідомлення:

— СБУ порушило справу не проти мене особисто, а за фактом, що ця інформація з'явилася в Інтернеті. Адже парламентська тимчасова слідча комісія отримала документи офіційно лише 6 жовтня. Тоді як у світовій павутині їх можна було знайти ще майже два тижні тому. Я вперше, відповідаючи на запитання журналістів, продемонстрував копії з Інтернету ще 30 вересня, під час «Шустер-лайф» на каналі «Україна». Для порушення справи проти мене просто немає підстав.

Водночас існують подібні документи, датовані ще 2006 роком. ЗМІ вже тоді порушували питання постачання зброї до Грузії. Задовго до створення комісії. Тобто ця інформація вже не є державною таємницею, адже про ці поставки озброєння в Грузію знала вся країна.

Кошти використовувалися не за цільовим призначенням

Служба безпеки України порушила кримінальну справу за фактом використання бюджетних коштів в особливо великих розмірах усупереч їх цільовому призначенню окремими посадовими особами Центральної виборчої комісії. **Про це «Голосу України» повідомили в прес-центрі СБУ.**

Відповідно до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» на проведення позачергових виборів народних депутатів було виділено 365 мільйонів гривень, з яких 750 тисяч передбачалося на закупівлю ЦВК послуг з підтримки, обслуговування та часткової модифікації єдиної інформаційної системи «Вибори».

Однак ЦВК уклала угоду з комерційним підприємством про надання послуг з підтримки, обслуговування та часткової модифікації програмного забезпечення ЄІАС «Вибори» загальною вартістю робіт 2 млн. 990 тис. грн. Незважаючи на відсутність дозволу Міністерства фінансів стосовно проведення перерозподілу бюджетних призначень за бюджетними програмами, ЦВК сплатила зазначеному підприємству вартість послуг, у такий спосіб незаконно використавши кошти, передбачені іншими статтями бюджету ЦВК.

Як повідомила «Голосу України» прес-служба Центральної виборчої комісії, офіційних документів про порушення кримінальної справи до ЦВК не надходило. Отже, предмета для коментування немає.

Урядові пропозиції для стабілізації економіки розглядають у комітетах

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 23 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава парламенту також повідомив, що під час зустрічі керівників фракцій з Прем'єр-міністром обговорювалося, як саме розглядати цей законопроект та інші. Щоб сформувані розклад засідання Арсеній Яценюк запросив політичних лідерів на нараду.

— На порядку денному вирішення й економічної, й політичної кризи, — наголосив Голова Верховної Ради. — І вирішувати одне без іншого навряд чи можливо. Це означатиме нерезультативність прийняття жодного з рішень.

Він оголосив годинну перерву на погоджувальну раду. Водночас повідомив, що запропонований на розгляд парламенту урядовий антикризовий законопроект складається майже із трьох десятків сторінок. У зв'язку з тим, що комітетам потрібен час для ознайомлення з текстом,

Арсеній Яценюк припустив, що парламент зможе розпочати повноцінно працювати не раніше 16.00. Після цього він оголосив перерву.

За цей час депутати від фракції БЮТ заблокували трибуну і президію Верховної Ради. Близько 12-ї години заблоковані кріслом двері, через які заходить Голова Верховної Ради, відкрили. І до президії зайшов заступник парламентського глави Микола Томенко. Він повідомив, що комітети розглядають закони про внесення змін до державного бюджету та про мінімізацію впливу світової фінансової кризи на економіку України. Тож почати розгляд їх та низки інших документів народні обранці зможуть під час вечірнього засідання. На цьому ранкове засідання він оголосив закритим.

Надія СМІЯН.

На знімку: Наталія Королевська, Юрій Мірошніченко. **Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Удосконалять антикорупційні закони

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому три антикорупційні законопроекти.

Законопроектами про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення (реєстр. №0875), про засади запобігання та протидії корупції (реєстр. №0876) та про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень (реєстр. №0877) пропонується, зокрема, вдосконалити чинне законодавство про притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності осіб за вчинення корупційних діянь. Вони містять положення про запобігання, виявлення та припинення корупції в публічній і приватній сферах, відшкодування заподіяної корупційними правопорушеннями шкоди, поновлення прав та законних інтересів фізичних, юридичних осіб і держави. Передбачена також відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень та визначено порядок притягнення їх до відповідальності тощо.

Як повідомив голова комітету Ігор Калетнік, під час підготовки докумен-

тів до другого читання було враховано рекомендації комітетських слухань на тему: «Антикорупційна політика і практика: проблеми законодавчого забезпечення», а також положення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією та Додаткового протоколу до цієї конвенції, Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією тощо.

Відсутність коштів унеможливило проведення позачергових місцевих виборів

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування розглянув перебіг підготовки та проведення позачергових виборів сільських, селищних та міських голів.

Розглянувши лист Центральної виборчої комісії, звернення Мукачівської, Кременської та Феодосійської міських територіальних виборчих комісій, в яких наголошується «на неможливості проведення позачергових виборів сільських, селищних та міських голів, призначених на 30 листопада 2008 року», на-

родні депутати дійшли висновку, що відсутність коштів унеможливило підготовку та проведення призначених парламентом позачергових місцевих виборів у 138 територіальних виборчих округах.

Під час засідання увага також зверталася на те, що для забезпечення фінансування підготовки та проведення місцевих виборів Кабінет Міністрів вніс до парламенту законопроект про зміни до державного бюджету на 2008 рік (реєстр. №2713), яким передбачено збільшення обсягу видатків на 25,3 млн. гривень. Однак цей законопроект досі не розглянуто.

За розрахунками ЦВК, обсяг видатків на проведення виборів 30 листопада становитиме 6,8 млн. гривень. Крім того, існує заборгованість на підготовку та проведення позачергових виборів депутатів Київської міської ради та Київського міського голови. Отже, загалом потрібно виділити з держбюджету 14,4 млн. гривень. Тож народні депутати ухвалили рішення звернутися до бюджетного комітету з проханням терміново розглянути зміни до державного бюджету на 2008 рік та зміни до деяких законодавчих актів.

За повідомленнями Інформаційного управління Верховної Ради України.

Хочуть перейменувати місто

Днями на засіданні Кіровоградського міськвиконкому було вирішено винести питання про проведення місцевого референдуму з приводу перейменування міста на чергове засідання сесії міської ради. Ініціаторами стали відразу п'ять фракцій міської ради: БЮТ, ПР, НУ, Ліберальної партії України і Блоку Литвина. Проти перейменування виступали лише комуністи. Сесія прийняла з цього приводу позитивне рішення — «за» проголосувало 46 депутатів із 61 зареєстрованого на засіданні.

Місцевий референдум планується сумістити з дочасними виборами до Верховної Ради України. За словами членів виконкому, це дасть можливість значно зменшити витрати на його проведення. Адже витратитися доведеться тільки на друк бюлетенів і платню членам комісії.

З історичних джерел. Свята Єлизавета — мати святого Івана Хрестителя, сестра святої Анни, матері Пресвятої Богородиці.

«Початок вивчення археологічного минулого нинішнього Кіровограда та його околиць майже збігається в часі з будівництвом фортеці Св. Єлизавети. Саме у 1763 р. за 30 верст на північний схід від фортеці було розкопано скіфський курган кінця VII — початку VI ст. до н. е.,

відомий серед місцевого населення під назвою Литой, або Червоної моголи. Ініціатором розкопок був губернатор Новоросійського краю, генерал-поручик О. П. Мельгунов, ім'ям якого курган почали називати у науковій літературі. Розкопки кургану започаткували вивчення археологічного минулого краю і скіфську археологію взагалі», — пишуть у своєму історичному дослідженні історики-краєзнавці П. Кизименко, М. Тупчієнко, П. Босий.

Власне, назву Кіровоград місто отримало 1939 року. Відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР про утворення Кіровоградської області з центром в місті Кіровому з перейменуванням його на Кіровоград.

Петро МЕЛЬНИК.

Національне, але не державне

Учора КС розпочав слухання справи за поданням Президента щодо відповідності Конституції Постанови Кабміну «Про затвердження Порядку проведення у 2008 році земельних аукціонів». На думку Президента, Основний Закон України, Земельний кодекс, закон «Про оренду землі», закони, на які Кабінет Міністрів посилався у постанові, не встановлюють визначення порядку проведення аукціону (земельних торгів) підзаконним актом і не наділяють Кабмін повноваженням затверджувати порядок проведення аукціонів із продажу земельних ділянок.

Також учора КС оприлюднив рішення, в якому визнав конституційним положення статті 1 Закону України «Про передачу колекції образотворчого мистецтва Акціонерного товариства «Градобанк» у державну власність» в частині визнання колекції образотворчого мистецтва Акціонерного товариства «Градобанк» об'єктом національного культурного надбання. А в частині передачі колекції у державну власність — таким, що не відповідає Конституції.

Богдан ЛАВРЕНЮК.

Плоди державницького засіву

Роздуми народного депутата України, віце-президента НАН України, академіка НАН України Володимира ЛИТВИНА з приводу святкування 90-річчя Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 22 жовтня 2008 року

Двадцять другого жовтня 2008 року виповнилося 90 років з дня заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Сімнадцятого жовтня такий само високий ювілей відзначали в іншому кінці нашої держави, в Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара.

На перший погляд, часовий збіг у відзначенні цих справді знаменних дат — звичайна випадковість, але уважлива проекція на вихідні біографічні точки улавлених вузів висвітлює обставини особливої символіки, надто промовистої у її нинішньому сприйнятті.

Вона навертає нашу увагу на один з найвизначніших і водночас найскладніших періодів української історії.

Діяли як справжні державники

Доба Української національної революції 1917—1920 років викарбувалася на її сторінках не лише безприкладним вивільненням енергії мас, небувалим піднесенням національної свідомості, але й часом дієвого утвердження духовних засад нації.

Знаменно, що серед виру війни, у лихолітні дні випробувань за надзвичайно суперечливих внутрішніх і зовнішніх умов відбувалося здійснення відвічної і найзаповітнішої мрії нашого народу — постановля української державності.

Політичні, військові, суспільно-громадські чинники консолідувалися навколо цієї національної ідеї, сприяючи поширенню її у все глибші пласти свідомості нації й, у свою чергу, насаджувалися від того все ширшим зворотним нуртом творення.

Особливо промовистим у цьому контексті є те, що саме в цей час відбувалося неймовірне піднесення та активність у розбудові власне духовного сегменту суспільства.

За надзвичайно короткі строки було засновано фундаментальні інституції: Українську Академію наук, Український державний архів, Національну галерею мистецтв, Український історичний музей, Українську національну бібліотеку, Український національний театр, відкрито 150 українських гімназій; розпочато роботу Українського державного університету в Києві.

Започатковано діяльність десятків установ, покликаних сприяти відродженню української культури. Окрім того, на черзі було відкриття українських університетів у Харкові, Катеринославі, Одесі.

Наочним виявом духовного державного будівництва стало постановля Кам'янець-Подільського державного університету, одного з найперших національних українських вузів.

Це тільки найприкметніша, але дуже незначна частина з того, що було здійснено провідниками української державності в буремні роки Української революції.

Натхненником, організатором і будівничим цих творчих процесів виступала інтелектуальна еліта нації.

Керманичі УНР дуже добре усвідомлювали місце і роль цієї потужної сили в житті суспільства, а тому покладали на неї особливі, вирішальні надії.

Величні стратегічні цілі, означені перед революційною Україною, розпочиналися практично й розвивалися на конкретних заходах такої ж масштабності.

Цінності нової доби повинні були артикулюватися новими людьми, поновому й за нових обставин — як свідчить історія, принаймні в задумах у провідників української державності з цього приводу і в цьому контексті не було ніяких невідповідностей.

Вони з самого початку намагалися діяти як справжні державники, а не як дрібні торговці державністю.

Успішне здійснення багатьох починань того періоду вкотре незаперечно засвідчило: історичні перемоги завжди забезпечуються єднанням навколо визначальних суспільних запитів та беззастережною опорою на власні сили.

До речі, підтвердження тому знаходимо й на прикладі національної революції середини XVII століття.

Допоки Б. Хмельницький орієнтування на власний народ, козацько-селянське війське здобувало блискучі перемоги.

Пошук допомоги поза межами країни, розрахунок на зовнішніх покровителів призвів до того, що Україна перетворилася на об'єкт кривавих зіткнень інтересів найбільших держав Європи.

Та сама ситуація фактично повторилася й на початку ХХ століття.

Проте, окрім зазначених причин, ці дві спроби національного відродження назвали невдачі значною мірою ще й тому, що українське суспільство не мало достатнього ідейного насичення, а відтак — і відповідного креативного насадження для повноцінних державотворчих дій.

Для України нестача національних лідерів та насамперед провідників ідейного просвітництва виявилася надто драматичною.

Найбільшим же, справді доленосним здобутком українства того періоду було те, що нація відчула смак власної державності.

Зерна тривалої, історичної роботи впали на уже достатньо підготовлений і оброблений ґрунт.

Сходи цього зерна проявили себе в нинішніх поколіннях реальною й продуктивною спадщиною.

Події тих далеких часів нині є цінними ще й тому, що унаочнюють приклад практичної дієвості в ім'я народу й держави — у подвижництві заради вищих інтересів національного життя нерозривно поєднувалися політика, наука, мораль.

На жаль, енергійний творчий запал цієї революції тривав недовго: нові реалії змусили були поступитися перед натиском старих обставин.

Недозрілість багатьох її чинників, нездатність у стислі терміни виробити й запропонувати об'єднавчу, загальну й зрозумілу загальносуспільну творчу ідею поступу, неготовність до взаємних компромісів і поступок між її очільниками та учасниками, традиційні безплідні й знесилюючі змагання за «гетьманство», зрештою, визначили її незавидну історичну долю. Проте разом з поразкою у цій боротьбі розпочався і черговий етап змагань за національне самоутвердження.

Значний внесок у цю визначальну суспільну місію зроблено українськими класичними університетами.

З дня підписання гетьманом Павлом Скоропадським закону про заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету в 1918 році і до дня сьогодинського ваш вуз — як, до речі, й усі інші нав-

чальні заклади такого рівня — відіграє значну роль у громадському житті України, водночас, являючи собою своєрідне віддзеркалення суспільства, його збірний ментальний та інтелектуальний портрет.

Не боятися класти відповідальність на власні рамена

З цього приводу згадуються слова Івана Огієнка, сказані ним стосовно роботи в Кам'янці-Подільському. «Перлина Поділля» означена ним як місто, де «була пророблена велика українізаційна робота, бо там осівся Український державний університет».

Генеруючи духовну потугу нації, університети завжди були виразниками її заповітних устремлінь і прагнень, готували шляхи їх справдження, гуртували інтелектуальну еліту, вираховували ідейно-духовні засади.

Сьогоднішню можливість спілкування з вами сприймаю як нагоду для спільного розмірковування над історичними аналогіями, що стосуються державотворчих місій, визначальними рушійними чинниками суспільних трансформацій, значенням та роллю в тих процесах інтелектуальної еліти, а ще ширше — інтелігенції.

Потреба осмислення цих реалій диктується не просто нагальністю моменту, а всеосяжністю та фундаментальністю їхньої суспільної природи.

У цьому сенсі навіть побіжний погляд на події 20-х років ХХ століття вирізняє немало спільного з реаліями сьогодення.

Порівняння доби Української національної революції і нинішнього етапу розбудови Української Незалежної Держави, уважне аналізування загальносуспільних трансформаційних перетворень висвітлює показові основоположні моменти їхнього буття.

Насамперед не можна не зупинитися на промовистому чиннику: як тоді, так і тепер, хоча вже й утвердившись як держава, Україна так і не спромоглася на чітке означення стратегічних орієнтирів свого поступу, вивирити концептуальні та привабливі креативні ідеї, здатні мобілізувати не тільки українську спільноту, а й творчо зацікавити широке коло інших народів.

Зерна тривалої, історичної роботи впали на уже достатньо підготовлений і оброблений ґрунт. Сходи цього зерна проявили себе в нинішніх поколіннях реальною й продуктивною спадщиною.

На політичному порядку денному продовжують тривати безплідні дискусії й тертя стосовно концепцій розвитку України.

Зазвичай вони більш ніж добротні, науково аргументовані й професійно виврені, але при тому, як правило, всі з чужого плеча.

Нас до цього часу все ще міцно тримає підвладна прив'язка до запозичених смислів, запальність перед сюзеренами, гарячкова готовність рівнятися в державних справах на інших і водночас боязнь перекласти всю повноту відповідальності на власні рамена.

Безперечно, все це прямо чи опосередковано ставить під сумнів можливості вітчизняної креативної думки, не сприяє вигартовуванню національної еліти, а відтак, органічно породжує й іншу проблему — проблему з пошуками свого шляху, визначенням власних координат і параметрів, формулюванням мети й інтересів.

Роз'єднаність, надмірна політизованість суспільства є однією з причин розбалансованості й неконсолідованості вітчизняної еліти.

Здорові сили його позбавлені нормальних умов і можливостей шляхом творчих дискусій переорієнтувати різні ідеї в єдину здорову тенденцію розвитку держави і народу.

Значчу, що взаємопов'язаність і взаємозалежність суспільства й еліти — повна і нерозривна.

Головним суспільним викликом для еліти сьогодні є питання її готовності й здатності до продукування креативних ідей та управління ними в процесі здійснення.

Хоча завданням завдань українського соціуму є створення власне програми національного розвитку.

Вихідним моментом цього діяння є формування таких устоїв, які були б засновані на засадах моралі й духовності, на традиційних цінностях, на спадковості історичної пам'яті.

Суспільству зараз вкрай необхідні

доволі об'єктивні, прості й зрозумілі установки, які передбачали б насамперед принцип розвитку й перспективи, а не застою та консервації.

Установки, які б артикулювалися моральними авторитетами (при умові, що головним критерієм моральності будь-якого суспільно-політичного діяча є його відповідальність).

Найявність такого проекту дозволила б Україні повною мірою мобілізувати творчий потенціал спільноти, вирішити фундаментальні й найбільш нагальні завдання, що стоять перед країною й суспільністю на порозі сучасної інформаційної епохи.

На певному етапі розвитку ця програма могла б відігравати найбільш консолідуючу спільну роль, до деякої міри навіть уособлюючи собою національну ідею.

Ще одним немаловажним моментом реалізації цього проекту стала б нагода точного діагностування творчих спроможностей нації, реальних можливостей її еліти, справжності й життєздатності програмних положень та установок політичних партій і сил.

У середині ХІХ століття на буржуазно-ринкове перелицювання Європи європейська інтелектуальна еліта відповіла неймовірним духовним піднесенням, злетом культури, науки, літератури, філософії.

Матеріальним інтересам і стимулам природно й адекватно було протиставлено морально-духовні відповідники.

Найпекучіша проблема — виживання, а не розумування

А реалії нашого сьогодення такі, що можна сказати: українське суспільство лише боляче спіткнулося на проблемі дієвого іспитування своєї ідентифікації.

Взагалі-то, існують базові питання, відповіді на які завжди спонукають до осмисленої поведінки та наділяють чи то особистість, чи всю націю мотивацією й творчою енергією, переконаним спрямуванням своєї потуги та впевненістю при просуванні в майбутнє — хто ми? звідки? смисл існування? мета? прагнення?

Достеменні відповіді на ці запити можна отримати, лише маючи про них

хоча б певну суму знань, щоб вони могли стати внутрішньою переконаністю, яка, в свою чергу, перетворилася б на правоту й віру для конструктивної діяльності.

На жаль, ні правляча еліта, ні державні службовці, ні науково-мистецький загал, ні інтелігенція сучасної України так і не змогли оформити чіткої екзистенціальний запит, у суспільному здійсненні якого була б і якнайповніша відповідь стосовно того, хто ми, що ми будемо й куди рухаємось.

Відсутність у нації консолідуючої як програми, так і пасіонарної ідеї абсолютного логічно оформлює питання власне її статусності, потенційних можливостей та спроможностей.

Брак суспільно-політичної еліти, яскравих особистостей-лідерів позбавляє український загал перспективи, робить його заручником обставин, почасти змушує йти на принизливі компроміси та приставати на кабальні умови.

Задавленість цієї «хвороби», перманентний болісний перебіг її симптомів особливо гостро позначається на нашому соціальному самопочутті сьогодні.

Зрозуміло, що національна ідея не може творитися на замовлення, її не можна нав'язати громаді у вигляді постулатів і догм.

За великим рахунком, суспільство само виношує її в часі у вигляді найширшого спектру своїх майже інтуїтивних ідеалів, уявлень, ідей.

Це є своєрідний солідарний духовний продукт переважної більшості населення країни, навколо якого збігаються інтереси й устремління всієї нації.

Знову повертаючись до наших реалій, мусимо з гіркою констатувати: для українців сьогодні, на жаль, найпекучішими залишаються проблеми виживання, а не розумування.

Тут не до раціонального осмислення і не до інтуїтивних осягань дійсності.

Але якщо це суспільство живе, то воно не може існувати без внутрішнього розвитку, без творчих рухів і подвижників.

Тому історичну відповідальність за долю суспільства повинна взяти на себе національна еліта, соціально об'єднавши його.

І знову ж таки, вихідним моментом цих дій неодмінно має стати своєрідне зобов'язання продукування елітою глобальних стратегій розвитку спільноти, що, зрештою, є необхід-

«...Інтелігенція мусить зідентифікуватися, злитися з народом, повинна стати серед нього як брат, як свій...; інтелігенція повинна жити з народом, і між народом не як окрема верства, але як невідлучна частина народу; вона повинна проїняти весь організм народу і привести його до живішого руху, до поступового росту», — писав Великий Каменярь Іван Франко.

ною передумовою існування будь-якої держави, й України в тому числі.

У цьому сенсі роль еліт, без перебільшення, — визначальна й подвижницька.

Стосовно України, то цьому немало сприяють і особливості її політичного ландшафту. В усьому світі предстанники політичного бомонду — люди з найкращою освітою. Наша держава в цьому порівнянні, на жаль, може виступати лиш антиподом тієї констатації.

Саме тому українське суспільство мало не в усьому позбавлене визначальної концептуальності.

На різних шаблях влади, в багатьох сферах діяли й продовжують діяти не фавіви, а розпорядники, які в силу історичних обставин отримали владні повноваження.

Звертаючись, у цьому контексті, до більш ніж актуальної сьогодині теми грошової девальвації, гадаю, не менш доречним і нагальним була б вести мову про ці процеси і в сенсі духовності, моралі, законності.

З дуже багатьох параметрів планка девальвації вже сягнула відмітки дефіциту.

Тому нині, як і на попередніх переломних етапах, потрібні творчі національні історії без самозакоханого, самовдоволеного нехтування долею країни на користь особистого успіху.

Можливо, як ніколи болісно, саме тепер дається взнаки брак загальнонаціональних моральних лідерів, відповідальних політиків справді державного рівня, здатних виступити у важливий момент історії організуючим масштабним началом, консолідуючою силою для всього суспільства.

Повернути українському суспільству віру у великі ідеї, звільнити історичну пам'ять від комплексів, стереотипів і помилок минулого, вказати правильний шлях у майбутнє — ось домінуючий виклик і завдання, що ставиться самою історією перед спільнотою загалом і перед університетами зокрема.

«...Інтелігенція мусить зідентифікуватися, злитися з народом, повинна стати серед нього як брат, як свій...; інтелігенція повинна жити з народом, і між народом не як окрема верства, але як невідлучна частина народу; вона повинна проїняти весь організм народу і привести його до живішого руху, до поступового росту», — писав Великий Каменярь Іван Франко.

Повертаючись до часів Української національної революції, зауважимо ще раз — на чому ж саме зосереджували свої суспільні зусилля її керманичі?

Вони спрямували їх на сферу одухотворення суспільства.

Час підтвердив — їхні справи, здійснювані з думою про Україну, не пропали даремно.

Збирати врожай і користуватися плодами того державницького засіву доводилося нинішньому поколінню українців.

З того ужинку, на жаль, залишаються лише невивченими уроки щодо широкої, неухильної й безперервної роботи на ниві духовної звитяги, над дбайливим вирощуванням посівів «розумного, доброго, вічного», над практичним і повсюдним утвердженням верховенства цінностей моралі та права, цінностей, які є суттю національного державотворення.

Тут мимоволі з'являється риторичне питання: «Яким же буде в цьому сенсі для нащадків наш добробок?»

Переконалий, університет, що одним із перших в Україні постав з волі української державної влади, й далі з честю нестиме крізь віки свою високу націєтворчу місію!

На Сумщині за січень–вересень працевлаштовано 14 тисяч громадян віком до 35 років

Заступника начальника райвідділу міліції Миколаєва заарештовано за торгівлю наркотиками

РЕГІОНИ

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Пожежа на ужгородському ринку

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Зелений ринок» — причина тривалого протистояння між торговцями та міською владою. Рішення про його закриття депутати міськради прийняли ще 2006 року, а міські урядовці ліквідували юридичну особу КП «Ринок-1». Міська влада вважає, що ринок незаконний, а торгові ятки підприємців належать місту. Останні ж стверджують, що давно викупили павільйони у міста і віддавати їх не збираються. Вони звернулися із заявами до обласної міліції й прокуратури з вимогами порушити кримінальні справи проти голови ліквідаційної комісії КП «Ринок-1» за службову недбалість та за фактом виникнення пожежі. Справа щодо базару вже тривалий час розглядається в судах.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

КРИМ

Лесина осінь

Сьогодні в Ялті починається традиційний фестиваль мистецтв «Лесина осінь», присвячений пам'яті Лесі Українки. У палітрі свята — відкриття виставки гобеленів та ікон вінницьких художників, театралізована вистава «Ніч в музеї» за участі артистів ялтинського ексклюзив-театру «Сім муз», курси читців. На сцені напередодні відреставрованого театру імені А. Чехова протягом тижня покаже кілька вистав трупа Львівського театру імені Л. Курбаса.

Віктор ХОМЕНКО.

ХЕРСОН

«Жартівники» перекрили заслонки

Багатоповерхівка по вулиці Дорофієва, 36 у Херсоні раптово залишилася без газу. Як з'ясувалося, хтось «пожартував», перекривши заслонки на газопроводі, що постачає будинок. Це вже шостий такий випадок у нинішньому році, кажуть у газовій службі.

Алла БРУСИЛОВА.

ЛУГАНЩИНА

Лише половину твердих побутових відходів щорічно вивозять на полігони

Щороку на Луганщині утворюється близько 4 млн. тонн твердих побутових відходів, з яких лише 50—60% вивозиться на полігони. Решта накопичується на території населених пунктів у вигляді несанкціонованих смітників. У регіоні досі немає сміттепереробних і сміттєспалювальних заводів, хоча спроби поліпшити ситуацію зі збирання, захоронення і переробки побутових відходів здійснювалися протягом багатьох років. З обласного фонду охорони навколишнього середовища виділялися кошти на проектування, будівництво полігонів і придбання спецтехніки, однак ситуація залишається складною.

Алла АНТИПОВА.

Газові війни загрожують розморозити системи опалення міст-мільйонників

Через тиждень після початку опалювального сезону Харків не лише не обігрівається, його населення навіть не відає про те, коли може початися опалювальний сезон. І хоча температура повітря за вікном поки що не загрожує розмороженням центрального опалення, в місцевій пресі дедалі частіше звучить тема Алчевська.

Як відомо, голова правління НАК «Нафтогаз України» Олег Дубина заявив, що не відкриє ліміт на використання газу на опалювальний період жодній області, поки ті не розрахуються за вже використаний газ. А Харківська область, за словами О. Дубини, — в лідерах і заборгувала 219 млн. гривень. Голова Харківської облдержадміністрації Арсен Аваков, у свою чергу, стверджує, що компанія не може вникати у структуру боргу харків'ян. За його словами, значна частина заборгованості виникла через те, що саме держава не погасила свої борги перед теплопостачальними підприємствами Харкова. В ефірі обласного радіо він заявив, що адміністрація готова обговорювати заборгованість підприємств теплокомуненергетики Харківщини перед НАК «Нафтогаз

України», але тільки після того, як буде подано тепло.

Не менш різку заяву зробив і голова Харківської облради Сергій Чернов. Профільна постійна комісія облради вийшла із пропозицією внести це питання до порядку денного найближчої сесії.

У війні з «Нафтогазом» харківські чиновники і місцеві суди відбили ТЕЦ-4. Центральний вентиль після декількох днів силового протистояння відкрито. Тепло надійшло в більшість шкіл, дитсадків, лікарень. Але, як і раніше, не працюють найбільші виробники тепла — ТЕЦ-3 і ТЕЦ-5, ліхоманить комунальне підприємство «Харківські теплові мережі».

— Потужностей, які є в підприємстві «Харківські теплові мережі» і ТЕЦ-4, не вистачить для того, щоб розігнати тепло у віддалені райони. Без третьої й п'ятої тепло-

Мал. Вадима СИМІНОГІ.

централей Харків має великі шанси стати другим Алчевськом, — стверджують чиновники всіх рівнів.

— Те, що сьогодні відбувається в країні, здоровим глуздом осмислити неможливо. Ніхто нічого не хоче робити. Кожне відомство під себе пише папірці. Внутрішня інструкція НАК сьогодні вища, ніж закон України, — не приховує

роздратування харківський міський голова М. Добкін.

Якщо з першими холодами тепло в будинках харків'ян не з'явиться, місцева влада обіцяє, що спрямує людський гнів на столичні міністерські кабінети.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Гріються... соломою та дровами

Нова котельня на тюкованій соломі стала до ладу у Вільшанській загальноосвітній школі Крижопільського району на Вінниччині.

Це вже сьоме шкільне приміщення в регіоні, де тепло отримують від звичайнісінької соломки. Перші, два роки тому, апробували новинку в школі села Вахнівка Липо-

вецького району. Тоді адміністрація і педагогів настільки не довіряли нововведенню, що навіть не згодилися закрити стару котельню. Тепер про це згадують з усмішкою. Тим часом у закладах соціальної сфери регіону встановлено ще 20 опалювальних котлів, які працюють на дровах та подрібненому гіллі. В Ямпільському районі навіть мають спеціальну установку для подрібнення сировини. Ще три школи обігрі-

вають електричною енергією із застосуванням нічного тарифу.

— Ми ставимо за мету перевести всі заклади соціальної сфери на опалення дешевими видами, щоб не залежати від постачальників газу, — каже начальник управління житлово-комунального господарства та енергетики облдержадміністрації Роман Аксельрод. Загалом на запровадження енергозбережних технологій цьогоріч планують витратити більш як 20 мільйонів гривень.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Ми робимо все можливе, щоб їх змінити

Дедалі більше дітей потрапляють за ґрати через скоєння тяжких злочинів. Статистика жаклива — якщо ще 2001 року в колонії для дівчат в Мелітополі за вбивство сиділо дві-три особи, то цього року засуджених за цією статтею аж 14. І якщо держава і надалі не вживатиме бодай якихось попереджувальних заходів — цей відсоток зростатиме. Такі невтішні перспективи обговорювали у столиці під час «круглого столу».

Як з'ясувалося, нині в країні у 10 закладах позбавлення волі пе-

ребуває майже 1800 засуджених дітей, із яких 115 дівчат. Загалом цифра менша порівняно з попередніми роками. Однак, як розповів Микола Ільтяй, перший заступник голови Департаменту виконання покарань, «статті» стають тяжчими:

— Приблизно однакова кількість засуджених підлітків, десь по 36—37 відсотків, були притягнуті до відповідальності за крадіжки чи розбій та пограбування. Збільшився показник тих, хто опинився за ґратами через скоєння навмисного вбивства або

завдання тяжких тілесних ушкоджень.

Але, переконують експерти, винуваті в цьому не тільки діти. Більша частина з них не відчували батьківської любові. «Поганих дітей не буває. Є погані батьки та держава, що довели дитину до такого», — каже Юрій Капустенський, начальник колонії для хлопців у м. Самбір. А вже у виховних колоніях підліткам мають закласти хоча б частину того, що вони не отримали від батьків. Щонайперше — навчити дітей читати і

писати та дати ази кількох професій. Приміром, для дівчат — швачка, кухар, для хлопців — токарь, слюсар і т. д. «Знаєте, іноді кажуть: за що до них таке ставлення — вони ж злочинці. Так, але передусім вони діти! — каже Олена Христофорова, заступник начальника колонії для дівчат у м. Мелітополь. — Ми робимо все можливе, щоб їх змінити. А вже потім держава має знайти для них місце, щоб наші вихованці не повернулися на кримінальну стежку».

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

«Золота підкова Черкащини» не минає й родове гніздо Богдана Хмельницького

У селі Суботові, батьківщині Богдана Хмельницького, на річці Суба відбудовано історичний водяний млин — такий, який стояв тут за часів великого гетьмана і зображений на гравюрі польського художника Яна Мюнца. Поруч із ним з'явилися й білостінна вежа у стилі українського козацького бароко та приміщення гарматниці. В експозиції новоствореного історико-культурного центру «Гетьманська корчма-музей» — козацькі шаблі і пістолі, стародавні ікони й одяг, предмети господарського вжитку, портрети Богдана Хмельницького, його полковників, гетьманський герб. Його відкриття — ще один крок до виконання національної історико-культурологічної програми «Золота підкова Черкащини».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото автора.

Пунктів пропуску на кордоні більшає, але їздити скоро не буде кому

Приблизно вдвічі збільшується пропускна здатність міжнародного пункту пропуску «Рава-Руська» (**на знімку**), що на Львівщині. Його реконструкцію здійснено в рамках програми ТАСІС, яка фінансується Євросоюзом.

Сьогодні Раву-Руську—Хребенне, один з найбільших в Європі пунктів пропуску на кордоні з Польщею, за добу зможуть перетинати близько 3,5 тисячі легкових автомобілів, 100 автобусів і 10 тисяч пасажирів. 250 вантажних машин, яких тепер у змозі пропустити митники (а до розбудови лише — 120), оглядують прискореним методом,

без розвантаження, завдяки мобільному сканеру, який теж надав митниці Євросоюз. Після перебудови від старих смуг тут практично нічого не залишилося. Нове дорожнє покриття, вдвічі розширено автовокзал, 12 смуг для пропуску

машин, оглядові майданчики та склади, адмінбудинок, павільйони контролю, — на побудову всього цього ЄС виділив 8,43 мільйона євро. Будівельні роботи розпочалися ще 2006 року. Керівник програм зовнішньої допомоги Європейської комісії Лаура Гараньяні під час урочистого відкриття пункту пропуску зазначила: вкладаючи кошти в Рава-Руську, Євросоюз хотів показати стандарти, до яких мають піднятися всі структури українського кордо-

ну. До речі, на гроші Євросоюзу сьогодні реконструюється ще один пункт пропуску — в Ягодині. На кошти ж України до 2010 року на території Львівської області буде побудовано ще три митні пункти пропуску: «Грушів—Будомеж», «Мшанець—Бистре» та «Нижанковичі—Мельхове». Державна митна служба планує витратити на це наступного року 459 мільйонів гривень.

Ірина ЄГОРОВА.
Фото автора.

Передчасні канікули івано-франківських школярів — провокація чи турбота про їхнє здоров'я?

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Відчора всі загальноосвітні навчальні заклади Івано-Франківська, а не лише ті, приміщення яких не опалюються, відправили на завчасні канікули. Відповідне розпорядження підписав міський голова Віктор Анушкевичус. Як повідомляв «Голос України», з 22 жовтня згідно з приписом головного державного санітарного лікаря

міста, через порушення температурного режиму було припинено заняття у 18 навчальних закладах. Щоб не створювати ситуацію, коли одні діти навчаються, а інші відпочивають, міський голова перевів на канікулярний режим усі школи. Канікули триватимуть до 29 жовтня. Нагадаємо, що офіційно вони мали розпочатися 27 жов-

тня. На брифінгу для журналістів Віктор Анушкевичус назвав дії головного санітарного лікаря «провокацією», оскільки вони не були погоджені з керівництвом міста, завчасно оприлюднені й спричинили хаос у навчальному процесі. У зв'язку з цим міський голова пригрозив поставити питання про звільнення посадовця із займаної посади.

Дарина НАЗАРЧУК.

ФОТОФАКТ

У Києві триває демонтаж самовільно розміщених і нічийних рекламних засобів.

Фото
Вадима ГРИГА
(Укрінформ).

Синдром неспроможності

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 22 жовтня.
Група А. «Бордо» (Франція) — ЧФР (Румунія). 1:0.
Челсі» (Англія) — «Рома» (Італія). 1:0. «Челсі» — 7 очок, ЧФР — 4, «Рома», «Бордо» — по 3.
Група В. «Інтер» (Італія) — «Анортосіс» (Кіпр). 1:0. «Панатінаїкос» (Греція) — «Вердер» (Німеччина). 2:2. «Інтер» — 7, «Анортосіс» — 4, «Вердер» — 3, «Панатінаїкос» — 0.
Група С. «Базель» (Швейцарія) — «Барселона» (Іспанія). 0:5 (Мессі, 4, Бускетс, 15, Кркіч, 22, 46, Гаві, 48).
«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Спор- тинг» (Португалія, Лісабон). 0:1. Гол: Лі- едсон, 76.
«Шахтар»: П'ятов, Срна, Чигринський, Кучер, Рац, Гюшман (Гай, 83), Дулай, Жадсон (Вілліан, 72), Фернандіньо, Брандао, Морено (Гладкий, 72).
Тренер — Мірча Луческу.
«Спортинг»: Руї Патрішіу, Абел, Андерсон Полга, Тонел, Мігель Велозу, Рошембак, Моутінью, Ізмайлов (Грімі, 74), Романьолі (Перейра, 68), Дерлей (Поштіга, 88), Ліедсон.
Тренер — Паулу Бенту.
Попереджено: Срну, 82, Руї Патрішіу, 85.

Арбітр — Герберт Фандель (Німеччина). Донецьк. РСК «Олімпійський». 25 000 глядачів. 6 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Барселона»	3	0	0	10—2	9
2. «Спортинг»	2	0	1	4—3	6
3. «Шахтар»	1	0	2	3—4	3
4. «Базель»	0	0	3	1—9	0

Група D. «Атлетико» (Іспанія) — «Ліверпуль» (Англія). 1:1. ПСВ (Нідерланди) — «Марсель». 2:0. «Ліверпуль», «Атлетіко» — по 7, ПСВ — 3, «Марсель» — 0.

Ніхто не заперечить, що «Шахтар» мав перевагу над суперником, створив чимало моментів для взяття воріт зелено-білих. Але далася взнаки хронічна хвороба «гірників» — неспроможність реалізовувати ті нагоди. Ну, а заяву Луческу, що в поразці, мовляв, винні гравці збірної України, інакше як маячнею не назвеш...

А от гості виявили якості, притаманні справжнім професіоналам: активно опиралися, терпіли і чекали отого єдиного, вирішального моменту. Характерно, що у ситуації, коли «Спортинг» забив переможного м'яча, троє його футболістів переграли шістьох(!) опонентів (у тому числі і воротаря).

Либонь, не варто говорити про те, яке турнірне значення для нашого чемпіона мав цей поєдинок. У донецьчан був чудовий шанс захопити «плацдарм» для виходу до 1/8 фі-

налу, бо вони зустрічалися з безпосереднім конкурентом за вихід з групи. Адже «Барселона» — незаперечний лідер, «Базель» — явний аутсайдер. Однак цей шанс, на жаль, змарновано.

Звичайно, за два тижні в Лісабоні (4 листопада) може статися так, що «Шахтар» виграє. Адже за класом він не поступається суперникам. Можливо, в чомусь і переважає його. Але в команді наявний синдром неспроможності реалізовувати власні можливості. Не дарма й у чемпіонаті країни «Шахтар» має сумні показники.

Лише результати

Футбол. Чемпіонат країни серед вузів. 5-й тур. **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

Група А. «Факел-ІФНТУНГ» (Івано-Франківськ) — «Тернопіль». 2:0. НУХТ (Київ) — «Легкпром» (Київ). 1:3. «Сокіл-Скляр» (Бережани) — «Університет» (Чернівці). 1:0. «Буревісник» (Кременець) — вихідний.

	В	Н	П	М	О
1. «Тернопіль» 4	0	1	1	7—6	12
2. «Факел-ІФНТУНГ»	2	1	0	6—2	7
3. «Сокіл-Скляр»	2	0	1	2—2	6
4. «Легкпром»	2	0	1	5—8	6
5. «Університет»	1	1	3	3—6	4

Розмови про зміну тренера в «Шахтарі» почалися не сьогодні. Але тепер вони дістали неабияке посилення. Подійкують, що пан Луческу вже знайшов собі запасний «аеродром». Тож навіщо мучити себе і робити вигляд, що нічого не відбувається? В усякому разі вболівальники «Шахтаря», схоже, на компроміси не налаштовані. Вони вимагають рішучих дій керівництва клубу, підштовхуючи його до якнайшвидшого хірургічного втручання, гостро відчувачи, що можна прогавити момент для початку активного лікування...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

6. НУХТ 1 0 3 3—6 3
7. «Буревісник» 1 0 3 4—10 3
Група В. КЕІ (Сімферополь) — «КПУ-Спартак» (Запоріжжя). 3:1. «Зооветеринарна академія» (Харків) — «Меркурій» (Київ). 0:0. МАУП (Київ) — «Юнга-Морська академія» (Одеса). 1:2. СДПУ (Слов'янськ) — вихідний.

	В	Н	П	М	О
1. «Зооветеринарна академія»	3	2	0	16—1	11
2. «Меркурій»	3	1	0	11—1	10
3. МАУП	2	2	1	8—5	8
4. КЕІ	1	1	2	4—14	4
5. СДПУ	1	0	3	6—9	3
6. «КПУ-Спартак»	1	0	3	5—12	3
7. «Юнга-Морська академія»	1	0	3	3—11	3

Збережемо пам'ятки культурного спадку нації

У добу відродження Української незалежної суверенної держави, духовного піднесення українського народу, відновлення його вікової пам'яті виняткова роль належить охороні, збереженню та використанню культурного спадку нації.

Нещодавно органами прокуратури було організовано та проведено перевірки додержання вимог законів щодо збереження, охорони, використання об'єктів культурної спадщини, земель історико-культурного призначення, внаслідок яких виявлено непоодинокі факти порушень у цій сфері.

Насамперед зазначу, що в Україні на державному обліку перебуває понад 130 тисяч пам'яток археології, історії, монументального мистецтва, архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва і ландшафтів. За інформацією органів Держкомзему, площа земель, на яких вони розміщені, становить 41,4 тис. гектарів, з яких 11,7 тис. гектарів перебуває під об'єктами загальнодержавного значення, 29,7 тис. гектарів — місцевого.

Однак межі та площі пам'яток на планово-картографічних матеріалах у переважній більшості не визначено або нанесено схематично. Місця розташування об'єктів, які нанесено на цих матеріалах, переважно не відповідають дійсності в природі, а розробка проектів землеустрою стосовно визначення і встановлення меж територій майже не проводиться. Так, із загальної кількості об'єктів культурної спадщини визначено межі лише 6,9 тисячі таких об'єктів на площі 14,9 тис. гектарів. Також не проведено експертизу культурної цінності встановлених останніми роками нових монументів і меморіальних дошок. Майже вся науково-облікова і науково-проектна документація на пам'ятки не відповідає сучасним зразкам і містить інформацію, яка роками не оновлювалася.

Програма паспортизації не реалізується

Як відомо, постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2002 року № 1330 затверджено Комплексну програму паспортизації об'єктів культурної спадщини на 2003—2010 роки. Проте реалізації цієї програми перешкоджає відсутність державного фінансування. Недоотримання коштів на передбачені програмою заходи становить 5 млн. гривень, внаслідок чого з 2003 року не розроблено і не впроваджено електронну базу даних паспортів об'єктів культурної спадщини.

Так, у Волинській області протягом 2006—2007 років виділено 167 тис. гривень, з яких із держбюджету — лише 12 тис. гривень. Водночас в регіоні залишаються непаспортизованими понад 600 пам'яток історії, монументального мистецтва, археології та містобудування.

Роботи з визначення меж територій пам'яток у Дніпропетровській області проведено лише в половині

Органи місцевого самоврядування приймають неправомірні рішення стосовно об'єктів культурної спадщини національного значення.

районів. Жодна з місцевих державних адміністрацій та місцевих рад Хмельницької області не приймала рішень про розробку проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій історико-культурного призначення.

Схожа ситуація склалась у Вінницькій, Житомирській, Івано-

Франківській, Київській, Миколаївській, Рівненській, Сумській, Черкаській та інших областях.

Одним із проблемних питань, що сприяє порушенню законодавства у цій сфері, є відсутність належного інформування органів культурної спадщини про наявність у регіоні відповідних пам'яток. Незважаючи на вимоги Закону України «Про охорону культурної спадщини» від 08 червня 2000 року, досі не опубліковано Державний реєстр нерухомих пам'яток України. Верховною Радою України не затверджено перелік пам'яток, які не підлягають приватизації, як це передбачено Законом України «Про тимчасову заборону приватизації пам'яток культурної спадщини».

Не встановлено інформаційних написів

Органами охорони культурної спадщини належним чином не проводиться робота із встановлення охоронних дошок, знаків, інших інформаційних написів та позначок на пам'ятках або в межах їх територій з метою інформування населення про їхню наявність та про особливості режиму використання. На порушення у цій сфері реагували прокурори всіх регіонів.

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» власники пам'яток або уповноважені ними органи, незалежно від форм власності, зобов'язані укласти з відповідним органом охоронний договір, утримувати пам'ятку в належному стані, вчасно проводити ремонт.

Проте в більшості випадків такі зобов'язання не виконуються, чим створюються передумови до пошкодження, руйнування та знищення культурного надбання. До того ж органами охорони культурної спадщини не вживаються заходи до усунення зазначених порушень закону, приписи та розпорядження з цього приводу майже не видаються, винні особи до відповідальності не притягуються.

Лише на території АР Крим під охороною держави перебуває 4 тисячі пам'яток, проте охоронних договорів укладено 480. У місті Ялті такі договори необхідно укласти щодо 110 об'єктів. У зв'язку з цим прокуратурою автономії Голові Ради міністрів АР Крим в серпні поточного року внесено подання про усунення порушень закону. На такі само порушення реагували прокурори Волинської, Закарпатської, Київської, Львівської областей,

військові прокурори всіх регіонів та Військово-Морських Сил України. На жаль, непоодинокими є випадки, коли органи місцевого самоврядування приймають неправомірні рішення стосовно об'єктів культурної спадщини національного значення. Зокрема, Дніпропетровською

міською радою всупереч вимогам статті 22 Закону України «Про охорону культурної спадщини» у квітні 2007 року дозволено одному із ВАТ міста знести будівлі по проспекту Карла Маркса в межах наданої земельної ділянки, серед яких пам'ятка національного значення — будівля сукняної фабрики. Завдяки втручання прокуратури зазначену будівлю вдалося зберегти.

Крім цього, мають місце факти незаконного надання у власність та оренду земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти культурної спадщини, продажу пам'яток історії та архітектури. Так, прокуратурою Полтавської області порушено кримінальну справу за частиною 2 статті 367 КК України стосовно начальника районного відділу земельних ресурсів області, який усупереч вимогам Закону України «Про охорону культурної спадщини» без позитивного висновку державної землепорядної експертизи погодив проект землеустрою і надав висновок про можливість передачі земельних ділянок, на яких перебувають кургани, у приватну власність громадянам. Унаслідок таких дій державі завдано збитків на загальну суму понад 8 млн. гривень. Кримінальну справу направлено до суду.

Варто зазначити, що прокуратурою міста Ялти в липні поточного року порушено 8 кримінальних справ за статтями 190, 358 КК України за фактами отримання громадянами у власність земельних ділянок у селищі міського типу Гурзуф на підставі підроблених погоджень Державної служби охорони культурної спадщини України.

Також виявлено порушення законодавства при наданні земель історико-культурного призначення у власність. Яскравим прикладом таких правопорушень є передача у власність на підставі висновку начальника

Романського райвідділу земельних ресурсів області п'ятьом громадянам земельної ділянки з розташованою на ній пам'яткою археології вартістю 328,5 млн. гривень. Стосовно

зазначеної службової особи прокуратурою області порушено кримінальну справу за частиною 2 статті 367 КК України.

Незаконні дії

Суб'єктами господарювання допускаються факти самовільного зайняття земельних ділянок для комерційної діяльності, незаконних розкопок, що призводить до пошкодження та руйнування пам'яток археології. Зокрема, прокурором Самарського району відкрита та розслідується кримінальна справа, порушена за частиною 4 статті 298 КК України стосовно службової особи одного із приватних агропромислових підприємств міста Дніпропетровська. Внаслідок здійснення господарської діяльності зазначеною юридичною особою на самовільно зайнятій земельній ділянці площею 11,7 гектара зруйновано пам'ятки історії: багатощарове поселення доби eneolithic-бронзи, поселення доби бронзи-раннього залізного віку «Любчина могила», землянка запорозьких козаків, цвинтар запорозького козацтва, вал української укріпленої лінії, грошова оцінка яких становить понад 110

млн. гривень. За такими фактами лише органами прокуратури Дніпропетровської області під час перевірки порушено 8 кримінальних справ.

Незважаючи на особливості статусу об'єктів культурної спадщини, їх ремонт та реконструкція здійснюються, як правило, без відповідних дозволів і ліцензій, що є порушенням Закону України «Про охорону культурної спадщини». Так, службові особи Барської міської ради (Вінницька область), зловживаючи службовим становищем, без отримання дозволу на виконання будівельних робіт розпочали добудову шестиквартирного будинку до пам'ятки архітектури місцевого значення, внаслідок чого вона перебуває у занедбаному стані та руйнується. Прокурором Барського району порушено кримінальну справу за частиною 2 статті 364 КК України. Проводиться досудове слідство.

Схожі порушення встановлено у Дніпропетровській, Київській, Миколаївській, Одеській областях та АР Крим.

Мають місце випадки неправомірного розміщення реклами на об'єктах архітектури. Зокрема, на будівлі штабного корпусу юнкерського кавалерійського училища (місто Кіровоград), яка є пам'яткою архітектури і містобудування національного значення з 1963 року, без відповідного дозволу було розміщено рекламний щит. За приписом військової прокуратури Кіровоградського гарнізону порушення усунуто.

Виявлено непоодинокі факти належного утримання й догляду за братськими могилами та іншими об'єктами культурної спадщини. Так, службовими особами Кіровоградського гарнізону не забезпечено збереження братської могили, внаслідок чого окремі фрагменти постаменту втрачено, обеліск, огорожу і територію комплексу пошкоджено. У занедбаному стані утримуються об'єкти національного значення в місті Києві — будівля Миколаївської брами з казармою на пересипі Київської фортеці, збудованій наприкінці XIX століття флігель по вулиці Ярославів Вал, в якому мешкав авіаконструктор І. Сікорський. У зв'язку з цим військовими прокуратурами Південного та Центрального регіонів внесено приписи про усунення виявлених порушень закону. З аналогічних підстав реагували прокурори Дніпропетровської та Харківської областей.

Без ефективного контролю

Зауважу, що управління та відділи охорони культурної спадщини місцевих державних адміністрацій не забезпечили ефективного контролю у цій сфері. Так, відділом охорони культурної спадщини Севастопольської міської державної адміністрації впродовж 2007—2008 років перевірки проведено лише на 129 об'єктах із двох тисяч, заходів щодо відновлення правопорушниками пошкоджених пам'ятників архітектури не вжито, питання про їх відповідальність вирішувалось не у всіх випадках.

Відділами культури і туризму більшості райдержадміністрацій Івано-Франківської області не вжито жодних заходів, спрямованих на захист об'єктів культурної спадщини від загрози їх знищення, руйнування або пошкодження, а діяльність відділу музейної роботи і охорони культурної спадщини облдержадміністрації має формальний характер.

У Жовтневій, Арбузинській районних і Южноукраїнській міській державних адміністраціях Миколаївської області та райдержадміністраціях Вінницької області такі відді-

ли взагалі не створено. На територіях Брусилівського, Малинського, Черняхівського та інших районів Житомирської області ці обов'язки покладено на працівників будинків культури, у Сахновщинській райдержадміністрації Харківської області —

Ремонт та реконструкція здійснюються, як правило, без відповідних дозволів і ліцензій, що є порушенням Закону України «Про охорону культурної спадщини».

на директора краєзнавчого музею, які відповідно до закону не мають повноважень щодо проведення перевірок та вжиття заходів до усунення виявлених порушень.

Злочини допускаються також і службовими особами територіальних органів Держкомзему. Так, унаслідок несумлінного ставлення до виконання службових обов'язків службовими особами Криничанського районного відділу земельних ресурсів Дніпропетровської області у власність громадянам передано землі історико-культурного призначення з розташованими на них курганами вартістю понад 15 млн. гривень. За цим фактом прокуратурою Криничанського району в червні поточного року порушено кримінальну справу за частиною 2 статті 367 КК України. Досудове слідство триває.

Крім цього, органи земельних ресурсів на місцях не здійснюють належний державний контроль за використанням земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти культурної спадщини. Держземінспекцією в Івано-Франківській області протягом минулого та поточного років не проведено жодної перевірки. У Хмельницькій області інспекцією перевірки проведено вибірково та поверхово, із зазначенням в актах перевірок лише площ земельних ділянок історико-культурного призначення та місць їх розташування, порушень закону не виявлено. Водночас Хмельницькою міжрайонною природоохоронною прокуратурою встановлено факт самовільного зайняття громадянином Д. земельної ділянки Державного історико-культурного заповідника «Самчики» площею 0,27 гектара.

Аналогічні порушення виявлено в місті Києві, Київській, Житомирській, Рівненській, Тернопільській, Харківській областях, на які прокурори реагували.

Упродовж нинішнього року органами державного контролю до прокуратур Житомирської, Миколаївської, Сумської, Херсонської областей, військової прокуратури ВС України не направлено жодного матеріалу про порушення законів у сфері охорони культурної спадщини.

Усього органами прокуратури за результатами перевірок порушено 60 кримінальних справ, принесено 59 протестів, внесено понад тисячу подань і приписів. За документами прокурорського реагування до відповідальності притягнуті майже 70 посадових осіб. Заявлено до суду 93 позови на загальну суму 285 млн. гривень, з яких розглянуто та задоволено 34.

Розв'язання проблем охорони пам'яток історії і культури значною мірою залежить від фінансування, але не лише від нього. Якщо є розуміння проблеми збереження історико-культурної спадщини, можна знайти і шляхи її розв'язання.

Одними з головних напрямів означеної роботи є розробка нової та дотримання вже наявної законодавчої бази, вирішення кадрових питань. Без фахівців, які глибоко знають справу і віддані їй, не можна займатись охороною історико-культурної спадщини.

Лише постійний контроль органів місцевої влади, громадських організацій та правоохоронних органів за збереженням об'єктів культурної спадщини сприятиме їх належному утриманню.

Олександр МЕДВЕДЬКО,
Генеральний прокурор України.

Нав'язаний війною мир

Грузинські нотатки. Частина перша

Один з недавніх телесюжетів — російські війська покидають «буферну зону» в Грузії. Офіцер демонструє, як солдати прибирають блокпости, закидають окопи, розрівнюють землю. «Ось так, — каже він, — залишаємо все, як було раніше...»

Як було раніше, вже ніколи не буде. Можна засипати за собою окопи, вирви від бомб, сліди танків. Можна очистити землю від шрамів війни до «первозданності». Тільки яким інструментом прибрати рубці з людських сердець, що стискалися від неймовірного жаху по два боки окопів? Хто поверне загиблих? Хто відродить спалені у «буфері» села?

У ще по-літньому зелений пейзаж дорогою на Горі — хвилин за двадцять їзди від Тбілісі — несподівано вривається чорна барва. «Ось до цього місця дійшли російські танки, — помічає мій погляд водій. — Бачите, як вони творили мир довкола?» Обабіч дороги — обвуглені кущі та дерева. Який стратегічний об'єкт вони становили, що також стали жертвами вогню? Місцеві мешканці розповідають: так солдати з нашивками «МС» — «Миротворчі сили» — розважалися на дозвіллі. З нудьги — в очікуванні наказу: чи вперед їм рушати, чи назад. Повернути — повернули, та потворна облямівка шляху залишилась, як чорна мітка про специфічний спосіб «примусу до миру» — термін з лексики кремлівських стратегів.

Ми бачили, як палають наші оселі

Вулиці Горі наприкінці вересня нагадували мурашник. Відбудова уражених «мирними» бомбами кварталів триває прискореними темпами. Закінчується ремонт міської станції швидкої допомоги — саме її, продемонструвавши дивовижну «гуманність», першою атакували з неба залізні яструби (! — Авт.), чотирьох багатоквартирних будинків, де жили родини грузинських військовиків. На центральній площі латають асфальт, підзобаний касетними бомбами. «Музей війни просто неба» зберігся повністю лише на території військової частини: те, що колись для грузинських військовослужбовців було казармами, після відходу з них квартирників-миротворців перетворилося на згарище. Відеокамера, до речі, зафіксувала, як російський контингент освоював зайняті приміщення і присвоював залишені там попередниками речі. Переможці, як відомо, не бояться суду. Це країна мала б боятися таких своїх переможців і перш ніж захищати закордонних власників «двоголового» паспорта, подбати про своїх співвітчизників у камуфляжі...

— Я ховалася в лісі. Вісім діб провела там без хліба і води. Боялася вийти. Дуже боялася. Я бачи-

кушах. Ось цьому чоловікові збиралися відрубати голову, вже на камінь поклали, навіть сокиру занесли. Сміялися: «Що, діду, штани вже мокрі?» Ледве відкупили сусіда чачею...» Цією найконвертованішою в ті дні «валютою» був оплачений і гуманізм російського військового, який погодився вивести нажаханих людей із села під прикриттям БТР. У кушах, згадують, вони провели ніч. Страшну літню ніч, осяяну не природним явищем, а загровою від пожеж: хати, господарські будівлі — все, що десятиліттями зводили, наживали, димом розтануло у повітрі. В Курта жило півтисячі родин. Тепер не живе ніхто.

— Калбатано (шанобливе звертання до жінки. — Авт.), — торкає мене за плече чоловік, — я хочу, щоб українці знали: не грузини винні у війні, не осетини. Ми десятиліттями жили добрими сусідами, ділили чурек і сіль. Це з Москви нацьковують нас одне на одного, зіштовхують лобами, роблять тваринами...

Він плаче. Вбили його брата. Вони не встигли поховати тіло, воно

паралізована жінка, її вбило прямо в ліжку. Ми босі пішли за односельцями, хоча й досі не знаємо, чи правильно зробили. Навіщо нам жити, якщо ніколи вже не побачимо свого села?

А ця жінка майже не реагує на мої запитання. «Даріко оглухла, дуже близько впала бомба, — пояснює її чоловік. — Ми останніми вийшли з окупованого вже села. У дружини поламана нога, я не міг її залишити». Вахтанг Аскилашвілі з Ередві клянеться, що бачив на власні очі, як миротворці господарювали на їхній вулиці. «Зайшли на подвір'я до сусіда-фермера. Забрали трактор, машину. Все забрали, а що було старе — полили бензином і підпалили. Вони тягли з будинків килими, побутову техніку, навіть покривала на ліжка. А потім знову бензин...»

До розмови приєднується донь-

Наслідки війни між Грузією і Росією Із Резолюції ПАРЄ 1633 (2008)

5. Проте початок обстрілу Цхинвалі, розпочато того без попередження грузинськими військами 7 серпня 2008 року, призвів до нового рівня ескалації конфлікту, а саме до відкритих і повномасштабних військових дій. Застосування важкого озброєння й касетної зброї, які створюють серйозну небезпеку для цивільних осіб, спричинило непропорційне застосування військової сили Грузією, хоча і в межах її власної території, що є порушенням міжнародного гуманітарного права і зобов'язання Грузії вирішувати конфлікти мирним шляхом.

6. Водночас російська контратака, в тому числі широкомасштабні бойові дії в центральній та західній Грузії та в Абхазії, так само не відповідає принципам пропорційності й міжнародного гуманітарного права і є порушенням принципів Ради Європи, а також зобов'язань Російської Федерації щодо Статуту і взятих нею конкретних зобов'язань при вступі до Ради Європи. Це призвело до окупації значної частини території Грузії, а також до ударів по об'єктах економічної та стратегічної інфраструктури цієї країни, які можуть розглядатися або як прямі замах на суверенітет Грузії, а, отже, і як порушення Статуту Ради Європи, або як спроба з боку Росії розповсюдити свій вплив на державу "ближнього зарубіжжя", порушуючи зобов'язання відмовитися від подібної концепції, які вона взяла на себе при вступі.

ла крізь віття, як горить мій будинок, як солдат розстрілює моїх корів. А потім пролунали постріли в хаті сусідів, вони не хотіли ховатися, бо боялися залишити майно. Я бачила, як те майно витягали на вулицю, а потім облили хату бензином. Господарі залишилися всередині вогняної могили... — з розповіді Лени Чихладзе, біженки з села Ванаті.

Про масовість застосування такої схеми «примусу до миру» свідчать розповіді біженців з грузинських сіл Цхинвальського регіону та тих населених пунктів Горійського району, які потрапили у «буферну зону», контрольовану російськими миротворцями. «Російські солдати були голодні. Вони вимагали, щоб ми їх нагодували, дали чачу і вино, — кажуть жінки із села Курта. — Що ми мали робити? Дали. Напившись, затіяли стрілянину. По худобі, просто по

так і лишилося лежати на подвір'ї. Каже, таких непохованих за православним звичаєм тільки в їхньому селі було дванадцять чоловік. Немає могил, немає села. «Розумієте, мертвим не байдуже. Все-таки дуже важливо, щоб тебе поклали в рідну землю, — витирає чоловік шкарубкою долонею очі. — Вибачте за мій слюзи, чоловікам негоже плакати...»

Приходили, грабували, стріляли, підпалювали... Змінюються назви сіл, змінюються співрозмовники, пункти біженців. Схема залишається.

— Ми не хотіли втікати, як залишити рідне подвір'я? Ми вже старі, вирішили, краще у своїх стінах загинемо, — літнє подружжя з Кемерти тримається за руки, наче все ще чекають наглої смерті з неба. — Але бомба впала на нашу хату, ми дивом уцілилі. Розбомбили й сусідній будинок, там лежала

ка Вахтанга — «двічі біженка». Колись вона жила у Цхинвалі. Під час «першої війни» втекла до батьків у Ередві. Тепер ось знову змушена рятувати життя. Майна не залишилося — все втратила: побігла, в чому була, навіть взутися не встигла.

Рідні оселі їм сняться в коротких тривожних снах. «Мені не хочеться прокидатися, — каже 50-річна Манана. — Наяву я знаю, що від мого дому не залишилося навіть каменю. Недалеко від Горі для нас будуть села. Скоро я переїду у новий будинок. Він зручний, але з його вікон не видно мого подвір'я, мого саду, моєї улюбленої груші. Його стіни не пам'ятають мого весілля, перших слів моїх дітей. Я занадто стара, щоб цей будинок став мені домівкою...»

Запитую у людей, чи змогли б вони заради майбутнього — як сама розумію, доволі гіпотетичного — повернення в рідні місця простити своїм сусідам-осетинам і вибачитися самим перед ними за всі «вільні й невільні» гріховні дії і помисли? Чи знайдуть в собі сили, щоб переступити через пролиту кров, біль втрат, загашені бензином затишні домашні вогнища і почати життя з нової сторінки?

— У нас є старе прислів'я: «Кров не змивається кров'ю». Воно свідчить: грузини вміють про-

Організація Об'єднаних Націй Основні види сучасної миротворчості та примусу до миру

Примус до миру передбачає дві форми: без використання збройних сил (економічні, правові, фінансові санкції) і з використанням збройних сил (ООН, регіональних організацій безпеки або коаліцій країн) — так звані операції з примусу до миру (англ. peace enforcement operations). Примус до миру не передбачає згоди ворогуючих сторін. У ході операцій з примусу до миру озброєння і військова техніка використовуються не тільки з метою самооборони, а і за прямим призначенням: для знищення військових об'єктів і інфраструктур, збройних угруповань (незаконних воєнізованих формувань, бандформувань тощо), які перешкоджають локалізації конфлікту, його врегулюванню і вирішенню. Подібні операції проводяться в рамках глави VII Статуту ООН, що передбачає примусові дії (заходи), тільки із санкцій РБ ООН і під її контролем.

[1] The Blue Helmets. A Review of United Nations Peace-keeping. 2nd ed. UN DPI. N. Y., 1990. P. 4—5.

щати, може, цим і користуються наші вороги, але ми вміємо. Розумієте, нам особливо образливо чути, коли Грузію називають агресором. Тут майже всі свідки, що з боку Цхинвалі стріляли по наших селах ще задовго до сьомого серпня. Ми довго терпіли. Ми хотіли і хочемо миру. Що нам ділити? Можна битися за п'ядь землі, а як ділити дітей від змішаних шлюбів? Жеребок тягнути, хто з них осетин, а хто грузин? Ми простимо. Я особисто — так...

Тут мовчазна досі Даріко Пуаєва — контужена дружина Вахтанга несподівано перебила своїх земляків. «Ні! — ледве встигали мені перекладати її емоційну мову, — ніколи не прошу своїй нації звірства, ніколи не прошу крові...»

каз — і на Україні зустрінемося». Він узагалі до біса галантний, цей російський офіцер з «польським корінням». По-перше, безплатно і популярно, причому без допомоги «вставних» слів, дає українській журналістці урок з історії... України. По-друге, за незгоди з цим уроком великодушно не дає відмашки снайперу із затерпим від тривалого обміну історичними даними пальцем. По-третє, ділиться особистим враженням про сприятливий для його організму клімат Грузії: після Далекого Сходу тут райське життя. Диспозиція в буфері — як додаткова відпустка: тепло, фрукти, вино. По-четверте, зізнається, як миротворці примітивним емпіричним способом встановлювали, чому «екіпажі танків були українськими»: «при багатьох трупах виявили українські документи». І не гнівається, що піймала його на відвертій «далекосхідній пурзі»: найманці, навіть якби вони й були, ніколи не мають при собі опізнавальних паперів — військові не можуть не знати цього правила. Правильно знають, але брехня потрібна політикам у камуфляжі. І, нарешті, по-п'яте, офіцер спочатку дав утягнути себе в повчальну розмову і лише на прощання заявив, що не уповноважений на інтерв'ю. Яке вже тут інтерв'ю, коли «ми можемо зустрітися і на Україні»?

Ще не болить голова? Тоді ми йдемо до вас

На жаль, не ризикнули привезти мене в глибину «буфера» і біженці. З тієї простої причини, що й самі не знали, чи повернуться вони з поїздки на кілька годин додому живі й здорові. Чоловіки невеликими групами заїжджають, аби зібрати у своїх садах трохи врожаю — Горійський район славиться в Грузії яблуками і грушами. «Ми працюємо лише біля будинків, у сад чи город не наважуємося заглиблюватися, хоч овочі гниють, кукурудза пропадає. Залишаємо село ще до настання сутінок, бо далі — просто страшно, на полювання виходять мародери», — розповіли мені біженці з Тквеяві. «Хто ці мародери: осетини?» — «Здебільшого російські солдати. Все прибирають до рук, навіть труби із землі виривають. Навіть огорожі з могил. Ніколи не думали, що можна й кладовище обкрасти, пограбувати мертвих...»

Щоправда, інколи миротворці згадують про свій статус і оточують турботою живих. У Тквеяві залишилися кілька старих людей. Днями, розповідає мені водій машини «звідті», росіяни заходили до них, питали, чи не потрібні пігулки від головного болю. Ця зворушлива «опіка» на тлі попеліш і нічних вояків чужими домівками, очевидно, дала підстави російському керівництву стверджувати, що «миротворці надають допомогу цивільному населенню».

Ще не болить голова? Тоді ми йдемо до вас.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Тбілісі—Київ.

Фото з архіву парламенту Грузії.

ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

Буре вугілля державі
таки потрібне

Про те, що в буровугільному комплексі Кіровоградської області склалась кризова ситуація, «Голос України» згадував уже не раз. Про це, зокрема, говорилося і в матеріалі «Вугілля, хоч і буре, — теж паливо, а шахтарі, хоч і безробітні, — теж люди» (№136, від 22.07.2008 р.).

Криза виникла у зв'язку з роздрібненням колись єдиного державного комплексу з видобутку бурого вугілля на кілька підприємств і державної, і приватної (орендарі) форм власності. Роботи з видобутку бурого вугілля фактично припинилися, а на орендних підприємствах виникла велика заборгованість із заробітної плати, а пізніше почалося ще й масове, не завжди законне, скорочення працівників (Державна холдингова компанія «Олександріввугілля»).

Ідучи назустріч вимогам теркому профспілки працівників вугільної промисловості, федерації профспілок Кіровоградської області й, що найголовніше, працівників (багатьох — уже колишніх) буровугільної галузі, уряд видав розпорядження «Про заходи щодо розв'язання деяких проблем буровугільного комплексу», яким до врегулювання ситуації, що склалася в комплексі, задіяні Міністерство праці, Фонд державного майна України, МВД, СБУ, Генеральна прокуратура України.

Передбачається погашення закритим акціонерним товариством «Енерговугілля» заборгованості за оренду й із заробітної плати працівникам. Паралельно Фонд держмайна України разом з Мінвуглепромом має «розробити і затвердити умови проведення приватизації підприємств буровугільного комплексу із застосуванням відкритості пропонування ціни за принципом аукціону з урахуванням забезпечення соціальних гарантій їхніх працівників».

Як задекларовано в розпорядженні, Фонд держмайна спільно з Мінпраці повинні також забезпечити в обсягах своїх повноважень контроль за погашенням ЗАТ «Енерговугілля» заборгованості за оренду, а також — із заробітної плати працівникам підприємств буровугільного комплексу.

Крім того, уряд доручив ФДМУ за погодженням із Мінвуглепромом і Кіровоградською облдержадміністрацією в трьохмісячний термін здійснити заходи з укладання із ЗАТ «Енерговугілля» договору оренди цілісного майнового комплексу ДХК «Олександріввугілля» замість договорів, укладених з окремими її структурними підрозділами.

А разом з МВС, СБУ, Генеральною прокуратурою України та Кіровоградською облдержадміністрацією завершити процедуру повернення до державної власності структурних підрозділів державної холдингової компанії «Олександріввугілля», орендованих ТОВ «ІВОК «Експлерент».

У разі непогашення ЗАТ «Енерговугілля» у тринадцятирічний термін заборгованості з виплати заробітної плати працівникам підприємств буровугільного комплексу, що передані в оренду, розірвати в установленому законодавством порядку договори оренди із зазначеним товариством.

Багаторічна епопея повернулася на круги своя? Чи стане після цього олександрійським гірникам гарно й добре — покаже час.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Дерибан по-чернігівськи:

в Борзнянському районі довкола сільських газомереж розгорнулось протистояння

РЕАЛІЇ

У разі виникнення аварійної ситуації мешканці повинні викликати обидві газові служби, а ті разом мають їхати з договором у село і дивитися, чия це ділянка: «своя» чи «чужа»?

Прискорені темпи газифікації на Чернігівщині виявили досить гостру проблему: в деяких селах є голубий вогник, який надходить до осель бездоглядними газопроводами! На серпневій колегії Чернігівської облдержадміністрації названо з цього приводу досить промовистий приголомшливий показник: в області 268 кілометрів газових мереж ніхто не обслуговує. Нині ця цифра завдяки зусиллям влади, газівників з кожним днем зменшується. Однак із деякими нюансами.

Унікальний випадок стався, наприклад, у Борзнянському районі. Згідно з єдиним реєстром об'єктів державної власності Міністерства палива та енергетики станом на 31.12.2007 р. частина газопроводів на його території перебуває в державній власності. Проте 128,9 кілометра газомереж, побудованих за кошти населення, не передавалися в державну власність. Також не було укладено договори на їх технічне обслуговування. А коли гостро постало питання про це, сесія Борзнянської міськради 22 квітня 2008 року проголосувала за створення комунального підприємства «Борзнагаз» для експлуатації та технічного обслуговування газових мереж. Депутати, крім згаданого, прийняли рішення звернутися до сесій сільських рад стосовно передачі в оперативне управління новоутворенню газопроводів, побудованих за кошти громадян. А вже 6 серпня цього року сесія міськради зробила наступний «рішучий» крок. Депутати більшістю голосів передали в оперативне управління на баланс КП «Борзнагаз» газопроводи і споруди на них, які перебували на той момент у державній власності, для подальшої експлуатації загальною балансовою вартістю 850400 гривень.

Здавалося б, усе вищесказане — промовиста та дієва реакція на вимоги Києва та Чернігова

ліквідувати безгосподарні газові мережі. Однак після цього Борзнянський район справді опинився під загрозою припинення газопостачання. У селах запанікували. Як результат цього безладдя, на виконання припису Держгіпротмнагляду, на два тижні в червні від газопостачання була від'єднана «бездоговірна» Шаповалівка.

Відтоді почалася тривала договірна дискусія між місцевою владою та ВАТ «Чернігівгаз» стосовно безаварійної подальшої експлуатації зазначених газопроводів.

У її розпалі знову стався безпрецедентний випадок. Як засвідчує акт ВАТ «Чернігівгаз», «14.09.2008 р. близько 20.00 години аварійною службою Борзнянського управління газового господарства було виявлено факт злому і заміни замків на головному газорозподільному пункті (ГГРП), який належить до державної власності, по вулиці Урицького у м. Борзна». Представники міської влади та керівництво КП «Борзнагаз» пояснили ці дії виконанням рішень сесії міськради.

— Але ж вищезгадане обладнання перебуває в державній частці майна, — каже головний інженер ВАТ «Чернігівгаз» Віктор Кресь. — Це ж неприпустимо: ми постачаємо газ населенню, але не маємо можливості регулювати тиск у трубопроводі! Нас позбавили доступу до ГГРП, ШГРП, ШП і вимикаючих пристроїв у Борзнянському районі, не беручи до уваги, що ці об'єкти значаться в єдиному реєстрі об'єктів державної власності. Про ці факти було поінформовано прокуратуру в Чернігівській області та прокуратуру Борзнянського району з вимогою винести протест на рішення сесії Борзнянської міської ради та припинити безправні дії. Сьогодні немає можливості планового обслуговування центрального ГРП. А такі дії можуть привести до непередбачуваних наслідків.

Загалом поки що газ у села йде. Але «дволаддя» двох газових служб, схоже, до добра не доведе. Проголошена самостійність КП «Борзнагаз» сьогодні стикається з реаліями, які треба найближчим часом вирішувати. Структура, наприклад, декілька місяців працює безплатно. Як таке може бути?

На сьогодні за газ населення сплачує ВАТ «Чернігівгаз». У газовому тарифі є відповідна частка за обслуговування газових мереж, які перебувають у державній власності. А хто фінансуватиме сферу діяльності новоствореного КП «Борзнагаз» — районний чи міський бюджет? Виникає й інша проблема.

— Практично всі районні газові справи збиткові, — зазначає заступник голови правління з економіки та фінансів ВАТ «Чернігівгаз» Ольга Опанасенко. — Вони отримують відповідну дотацію з центрального офісу нашої служби та доходи за рахунок додаткової діяльності — реалізації скрапленого газу, газифікації, технічного обслуговування та ремонту газового обладнання.

Чи знали ті, хто ініціював створення КП «Борзнагаз», про це? Як вони вирішуватимуть питання свого фінансування? Чи в них на меті інше?

Нині вже в деяких селах обидві газові служби уклали договори про розмежування зон обслуговування. А які наслідки цього? У разі виникнення аварійної ситуації мешканці повинні викликати обидві газові служби, а ті разом мають їхати з договором у село і дивитися, чия це ділянка: «своя» чи «чужа»? А якщо приїде одна служба та з'ясує, що ділянка «чужа»? Або жодної? Невже дніпропетровська трагедія вибуху багатоквартирного будинку не показала, яка небезпека криється в елементарній бездоглядності, недбалому ставленні до газового обладнання?

Нагляд за мережею сільських газопроводів без оплати — це економія на запчастинах, ремонтах обладнання. Адже утримувати все це належним чином стає досить витратно і невідгідно. Чи може це не впливати на безпеку мешканців?

Пряма мова

Голова Борзнянської районної ради Анатолій ХАВИЛО теж занепокоєний ситуацією з обслуговуванням газових мереж.

— Я був проти створення КП «Борзнагаз», — повідомив він. — У ВАТ «Чернігівгаз» напрацьовано досвід у цій сфері діяльності. А тепер, якщо щось, не дай Боже, станеться, можуть виникнути серйозні проблеми. До того ж КП «Борзнагаз», яке не має ліцензії на транспортування газу, нині функціонує переважно на базі і за рахунок підприємства, котре буде в нашому районі газопроводи. Але про яку безпеку тоді може йтися? Щиро кажучи, в мене є великі сумніви щодо благодійності ініціаторів цього проекту. Тут задіяно передусім приватні інтереси зацікавлених осіб.

— На мою думку, міська влада показує свої політичні амбіції, перенісши їх на вирішення виробничих питань, — зазначила голова правління ВАТ «Чернігівгаз» Алла Ярова. — Є законодавчі шляхи врегулювання проблем, які виникають із питань експлуатації газопроводів. Це одержання відповідних ліцензій, дозволів на окремі види робіт, укладення договорів. Я досі не можу зрозуміти, чому протягом уже півроку відповідні органи не бажають вирішувати питання, які стосуються насамперед життя людей, їх безпеки, чому в Борзнянському районі підтримується свавілля з боку КП «Борзнагаз».

...Зрозуміло, питання про майно газорозподільних пунктів, розмежування зон обслуговування в Борзнянському районі мають вирішуватися не протестними акціями, а згідно з чинним законодавством України, і негайно, тому що попереду опалювальний сезон. Адже всі владні інституції, Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду забороняють експлуатацію газопроводів з порушенням вимог «Правил безпеки систем газопостачання України».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

* АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ *

Батьки будували тваринницькі комплекси,

Якщо за темпами випуску промислової продукції запоріжці лідирують серед індустріальних регіонів, то за обсягами виробництва тваринницької продукції область посідає одне з останніх місць в Україні.

Від цього дуже потерпає місцеве населення, бо ціни на молоко, м'ясо, яйця уже не один рік «зашкалюють» за рису здорового глузду. Скажімо, нині кілограм вирізки зі свинини чи яловичини на запорізьких ринках і в курортних містах коштує 55 гривень, а найкраще свіже сало, оте, що з популярними м'ясними прошарками, — більш як 40 гривень.

— Коли це було таке? — обурюються городяни.

— Хіба що після війни, — погод-

жуються з ними перекупники. — Але звідки узятися тому м'ясу, якщо тваринницькі ферми давно порозваливали, а сільське населення тепер майже не тримає живності!

Справді, м'ясних продуктів у області катастрофічно бракує. У магазинах, звичайно, повно курятини, яка має «мильну» консистенцію та непевні смакові якості, бо птицю годують чим завгодно, тільки не натуральними кормами. І люди, котрі отримують відносно непогану зарплату, не хочуть вит-

ратати свої «кровні» на продукти сумнівної якості. А на базарі їх не до купишся, бо тільки на найпопулярніший у Запоріжжі Критий ринок за щоденної потреби 15 завозять від сили три тонни м'яса, закупленого в селянських господарствах.

Головною причиною знищення тваринницьких комплексів бу-

ла гостра економічна криза та безвихідне становище, в яке потрапили селяни, а також бездумність і жорстокість кредиторів, котрі витискували борги, незважаючи ні на що. Розібравши до цурки більшість ферм, так звані «стратегічні інвестори» пустили під ніж і породисту худобу. Зокрема, руйнуючи колишнє КСП імені Чапа-

А ТИМ ЧАСОМ...

Торік обласна рада затвердила програму розвитку молочного скотарства, виділивши на її фінансування чотири мільйони гривень. Дотує тваринницьку продукцію й держава. Ще одна обласна програма спрямована на оновлення машинно-тракторного парку сільгосппідприємств та агрофірм. Крім того, за стрияння обласної державної адміністрації банки почали надавати пільгові кредити, і з початку року в агропромисловий комплекс було «влито» понад мільярд гривень додаткових коштів. Але масштаби руйнування тваринницької галузі такі величезні, що на його подолання піде не один рік.

Втрачене олімпійське золото

Через конфлікт між тренерами спортсмени позбавлені можливості брати участь у змаганнях. Втрачаючи час, вони втрачають і нагороди

СИЛОВІ ВПРАВИ

На перший погляд, жодних зовнішніх змін у заняттях цієї групи борців тхеквондо не сталось. Як і раніше, вони приходять на тренування в спортивний зал: щодня кілька годин ранкових, а потім — вечірніх занять. Розминка, силові вправи, спарингові бої... Дехто робить лише перші кроки на шляху до бойової майстерності. Для декого такий розпорядок триває вже багато років. Та це тільки зовні все звично і стабільно. Насправді не тільки спортсмени, а й їхні батьки всерйоз стурбовані їхнім спортивним майбутнім. Внутрішнє напруження з кожним днем дедалі більше зростає — рано чи пізно хтось має перемогти.

Невидимий удар

У тхеквондо є цікаве правило: справжній майстер б'є так, що його удар непомітний, суперник має відчувати. Хто завдав цього першого невидимого удару в суперечці тренерів, тепер сказати важко. Тренер Сергій Серебряков, викладач обласного центру фізичного виховання, каже, що він його справді відчув, але найбільше постраждала група його спортсменів. З точки зору тренера, причиною конфлікту стали особисті стосунки між ним та головою федерації тхеквондо області Сергієм Пісоцьким. А події розгорталися так.

Шість років тому Серебряков почав працювати зі спортсменами у Хмельницькому. За цей час встиг підготувати чотирьох майстрів спорту, вісім кандидатів у майстри, близько двох десятків першорозрядників. Його учні ставали призерами різних змагань не тільки в Україні, а й за кордоном. Лише торік здобули сім медалей на чемпіонатах країни серед дорослих. А загальні результати серед дітей принесли команді Серебрякова третє місце. Тренер устиг відправити у приватному порядку своїх спортсменок на відкритий чемпіонат Ізраїлю та на навчання до визнаних майстрів до Кореї, батьківщини тхеквондо. Для цього знайшлися спонсори. І не випадково: бо спортсмени почали показувати пристойні результати, тому і у них, і у тренера з'явилися серйозні плани на участь у змаганнях найвищого класу — Олімпійських іграх.

На думку Серебрякова, саме ця перспектива і успіхи його спортсменів стали причиною виникнення конфлікту. Мовляв, тим, хто раніше посадав лідируючі позиції в області, стало не по собі від того, що на перемогу і серед спортсменів, і серед тренерів претендує хтось інший. Утім, це суб'єктивна думка. Але об'єктивні реалії почали складатись так, що Серебрякова виключили із обласної федерації тхеквондо. Автоматично вибула... вся його команда. До того ж усі спортсмени «завалили» іспит на перший дан і отримання чорного пояса, без чого неможлива участь у всеукраїнських змаганнях. Не пройшовши цей етап, годі думати про будь-які міжнародні змагання...

Інформацію про всі ці події було оприлюднено в Інтернеті. Про чвари у Хмельницькій федерації стало відомо багатьом спортсменам. Стерпінні це ні голова федерації, ні вся його команда не змогли. Тож об-

ласна федерація визнала таку поведінку неетичною і виключила Серебрякова зі своїх лав. Але чому за «паровозом», тобто тренером, пішов весь потяг — вся команда спортсменів, залишається незрозумілим.

Конфлікту не було, був непрофесіоналізм

Саме так коментує всю історію інший її учасник — Сергій Пісоцький, голова обласної федерації тхеквондо, старший тренер збірної країни з цього виду спорту. Людина не випадкова у тхеквондо, її спортивні здобутки справляють враження. Саме Пісоцький довів чимало зусиль, щоб цей вид спорту утвердився в області. Розпочавши в районному центрі, за два десятиліття він зумів розширити обласну федерацію майже до тисячі чоловік. Серед його вихованців — шістдесят майстрів і три майстри спорту міжнародного класу. Серед учасників із 108 країн у чемпіонаті світу його підопічний Сергій Мостіпака здобув бронзу, а Надія Шалай стала на цьому турнірі п'ятою. В останньому чемпіонаті країни команда області посіла друге місце, а за минулорічними результатами хмельницькі тхеквондисти стали третіми в державі.

— І все було б добре, якби раптом не з'явився Серебряков, котрий захотів поставити все з ніг на голову, — переконаний Пісоцький. — Він хоче бути першим, хоча не заслужив цього права. Та й діти, не склавши іспити, постраждали тільки через його непрофесіоналізм. Ім просто треба краще готуватись і складати іспит, тоді дорога до змагань буде відкрита.

Від тренера не відступимось

Можливо, із думкою Пісоцького можна було б погодитись, якби не самі спортсмени. Всі вони в один голос заявляють: «На Серебрякова розпочато гоніння. Нам не раз пропонувалося подумати над своїм спортивним майбутнім. Що означало: ви відмовляєтесь від цього тренера, і жодних перепон з подальшою спортивною кар'єрою, участю у змаганнях у вас не буде».

Та ніхто з дітей чи їхніх батьків не погодився на таку пропозицію. Але, залишившись із тренером, вони не просто втратили можливість брати участь у змаганнях, а й були переведені у резервний склад, втратили виплати на харчування і на фінансування всіх відряджень.

Оля Лебедева тхеквондо захоплюється вже сьомий рік. Майстер спорту, вона була срібним призером чемпіонату

України, брала участь та перемогала у турнірах, котрі проходили в Росії, Німеччині, Бельгії, Ізраїлі. Для студентки-третьокурсниці настав пік її спортивної кар'єри, бо спортивний вік короткий. Але незрозумілий для неї конфлікт перекреслив усе. Незабаром майже рік, як вона не може брати участі у жодних змаганнях. Чому раптом опинилась поза членством у федерації, теж залишається незрозумілим, бо до цього часу у неї збереглася спортивна книжка з печаткою федерації і зазначенням про членство в ній. Та й кілька років поспіль організація не відмовлялась від її членських внесків у сотню гривень.

Колегу повністю підтримує і Олена Тищенко. Тричі вони звертались до федерації із заявами про відновлення незрозуміло яким чином втраченого членства, але жодних зрушень у справі так і не відбулось. Лише щоразу чули недвозначні натяки: робіть правильні висновки.

«Правильних» висновків ніхто з команди

ІЗ ВИМОГ ЕТИКЕТУ В ТХЕКВОНДО

До і після розмови з інструктором учень повинен зробити поклон; розмовляти з інструктором потрібно з повагою; звертаючись до інструктора, потрібно використовувати слова «Сабом-ним» або називати його по імені та по батькові; забороняється перебувати інструктора; забороняється розмовляти, коли говорить інструктор; забороняється повертатись до інструктора спиною, коли він говорить.

Серебрякова так і не зробив. Щоб отримати чорний пояс і продовжити свою кар'єру, спортсмени вирішили піти обхідним шляхом. Як розповідали, для складання іспиту вирушили до столиці, де спочатку пройшли навчання, а потім склали іспит з техніки корейському тренеру, який володіє шостим даном майстерності (до речі, в обласній федерації такого ступеня не має ніхто).

Усі були натхненні цією перемогою і переконані, що блокаду знято. Але під час зустрічі з Пісоцьким мені довелося почути від нього, що такий іспит не має жодної сили: вони мають складатись тільки всередині федерації, і дійсними є тільки її посвідчення. Тож з усього виходило, що спортсменів знову ошукали в їхніх надіях?

Спортивна честь і гроші

Цікаво, що під час розмов і з учасниками конфлікту, і зі спортсменами, яких мимоволі було втягнуто в нього, батьками, котрі стали свідками несправедливих утисків щодо їхніх дітей, дуже часто звучали слова не про спортивну честь і благородство, а про... гроші.

Часи гострого спортивного фінансового

го-луду, здається, відходять в минуле. Голова обласної федерації розповів, що річне фінансування саме цього виду спорту в області становить близько двохсот тисяч гривень.

Лише на харчування спортсменів, залежно від успіхів, виділяється від 270 до 450 гривень на місяць. 250 гривень, котрі отримує кожен під час спортивних зборів, теж у кінцевому підсумку виливаються в чималу копійку. Розподіляти ці гривневі потоки — річ, справді, спокуслива.

Не маю підстав говорити про жодні фінансові махінації. Але те, що чутки і чвари навколо спортивних грошей не вщухають, — факт.

Журналісту важко назвати правих і винних у цій ситуації. Тим паче говорити про будь-які фінансові афери. Для їх перевірок є інші структури. А в подібній ситуації конфлікту, думається, їх втручання було б не зайвим.

Безсумнівно одне: хтось мав би допомогти навести порядок у спортивній родині. Після листів-звернень батьків спробу зробило обласне управління у справах сім'ї, молоді та спорту. В результаті з'явився такий лист:

«...управління ініціювало проведення зустрічі усіх 16 тренерів з тхеквондо. Ухвалено рішення загальних зборів тренерів ОФТ допустити до участі в чемпіонаті області з тхеквондо вихованців тренера Серебрякова... Фахівці відділу культури і спорту управління планують побувати на змаганнях. Подальша участь спортсменів у Всеукраїнських змаганнях залежатиме від показаних ними результатів на обласних турнірах».

Здавалося б, нарешті справа зрушила з мертвої точки. Але... Серебряков отримав цю відповідь, до речі, хоча і на офіційному бланкові, але без печатки і підписану лише виконавцем, а не начальником управління, лише на особисту вимогу через два тижні (!) після початку вказаних у ній змагань.

З усього виходило, що влада начебто не опинилась поза конфліктом, допомогла спортсменам. Але так і залишилося незрозумілим, чому всі тренери краю повинні були давати дозвіл на участь в обласних змаганнях саме цим борцям? Зрештою дорога начебто відкрита, але зробити на ній хоч один крок так і не вдалось.

Ірина КОЗАК.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

* АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ * АНОМАЛІЇ *

а сини їх ламають...

ева Пологівського району, кредитори повністю вирізали єдине в Україні племінне стадо абердино-ангузів, завезене із США. І, хоча півсела тоді плакало за «бізонами», в новоспечених буржуїв навіть не здригнулася рука...

Тому й «маємо те, що маємо». Станом на 1 липня в усіх категоріях господарств налічувалося 146,9 тисячі голів великої рогатої худоби, у тому числі 72,5 тис. корів, 300,3 тис. свиней та 57,1 тисячі овець і кіз. Значна частина їхнього поголів'я просто не дожила до весни, бо через страшну посуху селяни не мали достатнього запасу кормів. А з тієї худоби, що залишилася, не складеш навіть потенціалу невеликого сільського району радянських часів. До того ж дві третини поголів'я утримуються на селянських

подвір'ях, де немає спеціального обладнання, а це означає, що наша тваринницька продукція не витримує конкуренції із зарубіжною.

І все ж, на думку фахівців, причина занепаду агропромислового комплексу криється не у важкому фінансово-економічному становищі сільгоспідприємств і навіть не у зміні погодно-кліматичних умов, а в невизначеності земельних відносин. Як підкреслили в розмові з кореспондентом «Голосу України» голова обласної ради сільгосптоваровиробників, директор приватного підприємства «Аскон» Якимівського району Геннадій Новіков, голова правління ВАТ «Племзавод «Степний» Кам'янсько-Дніпровського району Анатолій Волков, директор ТОВ «Агропромислова компанія» Мелітопольського району Валентина Попова

та директор ТОВ «Агро-Континент» Гуляйпільського району Володимир Щербина, вкладаючи великі кошти в розвиток тваринницької галузі, вони дуже ризикують. Не дай Боже, землю оголосять предметом купівлі-продажу — і сільгосптоваровиробники можуть не лише все втратити водночас, а й потрапити в такі борги, з яких не виплутаються навіть їхні діти. Бо від спокуси продати землю важко втриматися, особливо на схилі літ і тоді, коли потужні фінансові структури пропонуватимуть за неї казкові для власників паїв гроші. Тому краще нехай буде те, що є, — орендні відносини. Інакше все погане, але вже пережите, повториться знову: черговий переділ власності породить новий розвал економіки на селі. То не вже наші політики цього й справді не розуміють?

Микола МАНЬКО.

На знімку: на руїнах тваринницького комплексу.

Фото автора.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків

Цей Закон регулює правові, майнові, економічні, соціальні, організаційні питання щодо забезпечення реалізації конституційного права на житло громадян, які тривалий час на законних підставах проживають у гуртожитках, призначених для проживання одиноких громадян або для проживання сімей.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
Стаття 1. Сфера застосування Закону

Сфера дії цього Закону поширюється на громадян, які на законних підставах тривалий час (не менше п'яти років) зареєстровані та фактично проживають у гуртожитках, призначених для проживання одиноких громадян або для проживання сімей, та не мають іншого власного житла.

Цей Закон не поширюється на громадян, які проживають у гуртожитках, призначених для тимчасового проживання у зв'язку з навчанням, перенавчанням чи підвищенням кваліфікації у навчальних закладах та у зв'язку з роботою (службою) за контрактом; осіб, які мешкають у гуртожитку без законних підстав (без офіційної реєстрації місця проживання); громадян, які проживають у спеціальних гуртожитках, призначених для тимчасового проживання осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі і потребують поліпшення житлових умов, або жила площа яких тимчасово заселена, або повернути колишнє жиле приміщення яким немає можливості; на військовослужбовців, працівників Збройних Сил України та Міністерства внутрішніх справ України, які проживають у гуртожитках; а також на осіб, які потребують медичної допомоги у зв'язі із захворюванням на туберкульоз; на осіб, які проживають у гуртожитках, що мають статус соціальних на момент набрання чинності цим Законом.

Сфера дії цього Закону поширюється на гуртожитки, які є об'єктами права державної чи комунальної власності, та гуртожитки, які перебувають у повному господарському віданні чи в оперативному управлінні підприємств, установ, організацій з управління житловим фондом незалежно від форми власності, крім гуртожитків, що знаходяться на балансі військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України та Міністерства внутрішніх справ України.

Цей Закон не поширюється на гуртожитки, що на законних підставах знаходяться у приватній власності, у тому числі ті, що передані територіальним громадам у постійне чи тимчасове користування.

Цим Законом також встановлено особливості використання земельних ділянок, необхідних для утримання та експлуатації зазначеної категорії гуртожитків.

Стаття 2. Напрями забезпечення реалізації права на житло мешканців гуртожитків

Громадяни, на яких поширюється дія цього Закону, можуть реалізувати конституційне право на житло або шляхом приватизації житла у гуртожитку (у випадках, передбачених цим Законом), або шляхом отримання соціального житла (відповідно до цього Закону та Закону України «Про житловий фонд соціального призначення»), або шляхом самостійного (на власний розсуд, за власні чи залучені кошти) вирішення свого (своїєї сім'ї) житлового питання (відповідно до цивільного законодавства України).

Стаття 3. Забезпечення реалізації права на житло мешканців гуртожитків

1. Забезпечення реалізації конституційного права на житло мешканців гуртожитків, на яких поширюється дія цього Закону, здійснюється з дотриманням таких підходів:

1) всі гуртожитки, на які поширюється дія цього Закону, підлягають передачі у власність територіальних громад у визначений цим Законом строк;

2) передача гуртожитків у власність територіальних громад відповідно до цього Закону має бути здійснена протягом трьох років з дня його прийняття;

3) передача гуртожитків згідно із цим Законом у власність територіальних громад здійснюється відповідно до порядку, передбаченого Законом України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» та прийнятих відповідно до нього підзаконних актів, з урахуванням особливостей цього Закону;

4) гуртожитки, які не є об'єктами права державної власності та на законних підставах включені до статутних фондів підприємств, утворених у процесі приватизації чи корпоратизації, можуть передаватися у власність територіальних громад на договірній основі згідно з чинним законодавством виходячи з юридичних повноважень та фінансових можливостей органів місцевого самоврядування;

5) рішення про передачу гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, у власність територіальних громад приймає орган, уповноважений управляти державним майном, інший орган, якому передано в користування державне майно, або суд;

6) держава виділяє місцевим бюджетам кошти на заходи, пов'язані з прийняттям у комунальну власність гуртожитків (їх цілісних майнових комплексів), а саме: на виготовлення необхідної технічної документації, проведення капітального ремонту тощо, за заявками місцевих рад, в обсягах та порядку, які визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний фінансовий рік;

7) одночасно з приватизацією жилих приміщень у гуртожитках, на які поширюється дія цього Закону, приватизується і відповідна частина допоміжних приміщень у таких гуртожитках.

Не можуть бути приватизовані у гуртожитках приміщення загального користування, а також вбудовані, прибудовані та надбудовані приміщення, що використовуються для експлуатації таких гуртожитків;

8) земельні ділянки, необхідні для утримання та експлуатації гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, не підлягають приватизації чи продажу у зв'язку з приватизацією жилих і допоміжних приміщень у них, а залишаються у власності відповідної територіальної громади (або передаються їй у власність) згідно з чинним законодавством;

9) утримання приватизованих жилих приміщень у гуртожитках, гуртожитків та прибудинкових територій незалежно від форм власності, на які поширюється дія цього Закону, здійснюється за рахунок коштів їх власників згідно з Правилами користування приміщеннями житлових будинків, що затверджуються Кабінетом Міністрів України;

10) власники жилих приміщень у гуртожитку є співвласниками допоміжних приміщень у цьому ж гуртожитку, а також співвласниками технічного обладнання, елементів зовнішнього благоустрою будинку, в якому розташований гуртожиток.

Допоміжні приміщення (кладовки, сараї, колясочні тощо) у гуртожитках передаються у спільну неподільну власність власникам квартир безоплатно і окремо приватизації не підлягають.

Власники жилих приміщень у гуртожитку та співвласники допоміжних приміщень у гуртожитку зобов'язані брати участь у загальних витратах, пов'язаних з утриманням гуртожитку і прибудинкової території відповідно до своєї частки у майні гуртожитку.

Наймачі є користувачами допоміжних приміщень у цьому ж гуртожитку, а також співкористувачами технічного обладнання, елементів зовнішнього благоустрою будинку, в якому розташований гуртожиток.

Допоміжні приміщення (кладовки, сараї, колясочні тощо) у гуртожитках передаються у спільне неподільне користування наймачам жилої площі у гуртожитках безоплатно і окремого оформлення не потребують.

Наймачі жилих приміщень у гуртожитку та співнаймачі допоміжних приміщень у гуртожитку зобов'язані брати участь у загальних витратах, пов'язаних з утриманням гуртожитку і прибудинкової території відповідно до договору про найом житла у гуртожитку;

11) для забезпечення ефективного використання приватизованих жилих приміщень, допоміжних приміщень, місць загального користування та управління ними власники цих приміщень створюють об'єднання співвласників житла та допоміжних приміщень у гуртожитку відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» та з урахуванням особливостей цього Закону.

Між таким об'єднанням та кожним співвласником жилих і допоміжних приміщень у гуртожитку укладається угода про спільне володіння гуртожитком і участь у витратах на його утримання.

Між таким об'єднанням та кожним співкористувачем жилих і допоміжних приміщень у гуртожитку укладається угода про спільне користування гуртожитком і участь у витратах на його утримання;

12) користування закріпленою за гуртожитками, на які поширюється дія цього Закону, прибудинковою територією здійснюється в порядку та на умовах, передбачених Земельним кодексом України.

Стаття 4. Реалізація мешканцями гуртожитку права на житло шляхом приватизації кімнат у гуртожитку

1. Громадяни, на яких поширюється дія цього Закону, які проживають у гуртожитках, що є об'єктами права державної чи комунальної власності, мають право на приватизацію займаного житла у вигляді окремої кімнати (кількох кімнат, жилих блоків, секцій).

Приватизація жилих приміщень (кімнат, жилих блоків, секцій) у гуртожитках, що є об'єктами права державної чи комунальної власності, здійснюється відповідно до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» та прийнятих відповідно до нього підзаконних актів, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Громадяни, які проживають у гуртожитках, що перебувають у власності підприємств, установ, організацій, утворених у процесі корпоратизації чи приватизації, набувають право на приватизацію займаних жилих приміщень після передачі таких гуртожитків у комунальну власність у зв'язку з урахуванням особливостей, визначених цим Законом;

приватизації, набувають право на приватизацію займаних жилих приміщень після передачі таких гуртожитків у комунальну власність та за умови, що вони фактично проживають у таких гуртожитках правомірно і тривалий час (не менше п'яти років).

Стаття 5. Особливості використання жилих приміщень (кімнат) у гуртожитках, переданих у власність територіальних громад

1. Для цілей цього Закону встановлюються такі особливості стосовно використання жилих приміщень (кімнат) та нежилых приміщень (місць загального користування) у гуртожитках, переданих (та тих, що підлягають передачі згідно з цим Законом) у власність територіальних громад:

1) передача та прийняття гуртожитків, що є об'єктами державної власності, у власність територіальних громад здійснюється відповідно до Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом;

2) передача гуртожитків (як цілісних майнових комплексів) у власність територіальних громад здійснюється за рішенням законного власника гуртожитку (чи уповноваженої власником особи) або за рішенням суду;

3) прийняття гуртожитків (як цілісних майнових комплексів) у власність територіальної громади здійснюється за рішенням відповідної місцевої ради (або за рішенням виконавчого органу місцевої ради з наступним затвердженням цієї радою);

4) передача гуртожитків, що є об'єктами приватної власності, у власність територіальних громад здійснюється на договірних умовах відповідно до чинного законодавства;

5) після прийняття гуртожитку у власність територіальної громади згідно з цим Законом місцева рада приймає на сесії в межах своєї компетенції відповідне рішення щодо подальшого його використання, а саме:

а) залишити цілісний майновий комплекс у статусі «гуртожиток» та дозволити приватизацію його жилих і нежилых приміщень. У цьому випадку здійснюється приватизація жилих та допоміжних приміщень гуртожитку його законними мешканцями згідно з цим Законом;

б) надати цілісному майновому комплексу статус «соціальне житло» та не дозволити приватизацію його жилих приміщень. У цьому випадку приватизація жилих та допоміжних приміщень гуртожитку не здійснюється (у тому числі й у випадках, передбачених цим Законом), а колишнім законним мешканцям гуртожитку, за їх згодою, надається відповідне соціальне або інше житло;

в) перепрофілювати гуртожиток та використовувати цілісний майновий комплекс колишнього гуртожитку за іншим призначенням. У цьому випадку місцева рада приймає окремо відповідне рішення згідно з чинним законодавством та виходячи з власних можливостей, а колишнім мешканцям колишнього гуртожитку, за їх згодою, надається відповідне соціальне або інше житло;

г) знести цілісний майновий комплекс колишнього гуртожитку та дозволити будівництво соціального житла. У цьому випадку особи, на яких поширюється дія цього Закону, підлягають переселенню в інше придатне для проживання людей житло, що належить на праві власності або на праві користування відповідній місцевій раді; таким особам, за їх згодою, виконавчим органом місцевої ради може бути видана грошова компенсація за взяття ними (їх сім'ями) житла в оренду на певний строк (але не більше одного року). Розмір і порядок видачі зазначеної компенсації визначає жодна місцева рада самостійно відповідно до вимог чинного законодавства та виходячи із власних можливостей;

6) передача жилих приміщень (кімнат) у гуртожитках державного житлового фонду у власність громадян відповідно до цього Закону проводиться виключно на підставі рішення відповідної місцевої ради;

7) приватизація жилих приміщень у гуртожитках здійснюється шляхом: а) безоплатної їх передачі громадянам з розрахунку санітарної норми 21 квадратний метр загальної площі на наймача і кожного члена його сім'ї та додатково 10 квадратних метрів на сім'ю;

б) продажу надлишків загальної площі жилих приміщень громадянам України, які мешкають у них;

8) для приватизації жилих приміщень у гуртожитках використовуються приватизаційні папери — житлові чеки в порядку, передбаченому Законом України «Про приватизацію державного житлового фонду» з урахуванням залишкової вартості жилих приміщень, що приватизуються.

Стаття 6. Право власників приватизованих жилих приміщень (кімнат, жилих блоків) у гуртожитках на допоміжні (нежилі) приміщення загального користування в цих гуртожитках та обов'язок їх утримання

1. Громадяни, які приватизували жиле приміщення (кімната, кімнати, жилий блок) у гуртожитках відповідно до цього Закону, набувають права співвласників допоміжних (нежилых) приміщень загального користування у цьому ж гуртожитку в дольових частках відповідно до площі приватизованої ними жилої площі. Це право настає в день видачі свідоцтва про приватизацію громадянином кімнати (кімнат) у гуртожитку та набуття права власності на допоміжні приміщення в цьому гуртожитку і додаткового оформлення не потребує.

2. Свідоцтво, зазначене в частині першій цієї статті, підлягає реєстрації в органах приватизації та бюро технічної інвентаризації, але не потребує нотаріального посвідчення.

За виготовлення бланків таких свідоцтв та за їх видачу справляється плата у розмірі та в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Приватизація допоміжних приміщень у гуртожитках, на які поширюється дія цього Закону, окремо від приватизації жилих приміщень у такому гуртожитку забороняється.

4. Власники жилих приміщень (кімнат, жилих блоків) у гуртожитку як співвласники допоміжних (нежилых) приміщень загального користування в гуртожитку зобов'язані створити умови для безперешкодного користування усіма місцями загального користування у гуртожитку іншим мешканцям гуртожитку (у тому числі тим, які не приватизували кімнати у цьому гуртожитку, а також іншим особам, які на законних підставах проживають у гуртожитку або забезпечують його обслуговування).

5. З метою ефективного використання спільного неподільного майна гуртожитку громадяни, які є власниками відповідних жилих приміщень (кімнат) та співвласниками допоміжних (нежилых) приміщень (місць загального користування) у гуртожитку, укладають угоди з власником гуртожитку (в особі уповноваженої власником особи або управителя) про спільне володіння та користування неподільним та загальним майном гуртожитку (як цілісного житлового комплексу) із зазначенням дольової частки кожного власника та співвласника у витратах на утримання гуртожитку та прибудинкової території відповідно до типової угоди, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Об'єднання співвласників гуртожитку

1. У гуртожитку, в якому приватизовано два та більше жилих приміщень (кімнат, жилих блоків) від загальної кількості жилих приміщень (кімнат, жилих блоків) у ньому, для забезпечення ефективного використання приватизованих кімнат та управління неподільним та загальним майном гуртожитку (як цілісного майнового комплексу) власники кімнат мають право створити об'єднання співвласників гуртожитку.

2. Об'єднання співвласників гуртожитку набуває статусу юридичної особи та стає балансоутримувачем гуртожитку як цілісного об'єкта нерухомого майна з моменту його офіційної реєстрації.

3. Утворення, діяльність, реорганізація та ліквідація об'єднання співвласників гуртожитку здійснюється відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Стаття 8. Реалізація мешканцями гуртожитку права на житло шляхом отримання соціального житла

1. Громадяни, на яких поширюється дія цього Закону, які на законних підставах зареєстровані та тривалий час (не менш як п'ять років) проживають у гуртожитках, віднесених до недержавного житлового фонду (які перебувають у власності чи у повному господарському віданні відповідних державних чи комунальних підприємств, установ, організацій, а також підприємств та організацій, утворених шляхом корпоратизації чи приватизації колишніх державних підприємств, крім тих організацій, які створено органами державної влади, органами місцевого самоврядування для управління житловим фондом) та призначених для проживання працівників (членів їх сімей), які не мають можливості самостійно придбати чи побудувати власне житло, у разі, коли такі гуртожитки не передаються їх власникам у власність територіальних громад, мають право подальшого проживання в таких гуртожитках до розв'язання їх житлової проблеми.

2. Для сприяння таким громадянам у розв'язанні їх житлової проблеми вони беруться відповідними місцевими радами в установленому порядку на квартирний облік для надання їм (їх сім'ям) соціального житла на загальних підставах.

Стаття 9. Надання соціального житла

мешканцям гуртожитку відповідно до цього Закону

1. У випадку, передбаченому частиною другою статті 8 цього Закону, взяття на квартирний облік та надання відповідним громадянам соціального житла здійснюється тим органом місцевого самоврядування, який представляє інтереси територіальної громади, на території якої розташовано гуртожиток, в якому вони зареєстровані та проживають.

2. Виконавчий орган відповідної місцевої ради на підставі рішення ради про надання соціального житла мешканцям гуртожитку, на яких поширюється дія цього Закону, видає згідно з чинним законодавством ордери, які є єдиною підставою для вселення у надане соціальне житло.

3. Кожний повнолітній і дієздатний громадянин, який раніше мешкав у гуртожитку та отримав відповідно до цього Закону соціальне житло, перед вселенням у надане йому (його сім'ї) соціальне житло зобов'язаний укласти договір про найом такого житла.

Договір про найом соціального житла, що надається колишнім мешканцям гуртожитку, розробляють виконавчі органи відповідних місцевих рад згідно з Типовим договором про найом соціального житла, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Договір про найом соціального житла з колишнім мешканцем гуртожитку може бути розірваний на вимогу наймача.

На вимогу наймодавця договір про найом соціального житла може бути розірваний лише за рішенням суду.

Розділ II. ОСОБЛИВОСТІ СТАТУСУ ГУРТОЖИТКІВ, В ЯКИХ МОЖУТЬ БУТИ ПРИВАТИЗОВАНІ ЖИЛІ ТА НЕЖИЛІ ПРИМІЩЕННЯ. ТЕХНІЧНІ ТА ІНШІ ВИМОГИ ДО ТАКИХ ГУРТОЖИТКІВ

Стаття 10. Особливості статусу гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону

Статус гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, після прийняття відповідною місцевою радою рішення про їх приватизацію або про надання їм статусу житла соціального призначення не може бути змінено, крім випадку визнання гуртожитку (як цілісного майнового комплексу або його відокремленої частини) аварійним чи непридатним для проживання людей відповідно до розділу IV цього Закону.

Стаття 11. Особливості технічних та інших вимог до гуртожитку

Гуртожиток (як цілісний майновий комплекс або всі його відокремлені частини) відповідно до цього Закону повинен відповідати архітектурно-планувальним, технічним нормам та санітарно-гігієнічним вимогам, встановленим актами законодавства та технічними нормативами для такого типу житла, бути придатним для проживання в ньому людей і використовуватися виключно за призначенням.

Стаття 12. Особливості утримання та експлуатації гуртожитку

Утримання гуртожитку як цілісного майнового комплексу та прибудинкових територій здійснюється відповідно до Правил користування приміщеннями житлових будинків, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Особливості використання земельної ділянки, на якій розташовано гуртожиток, та прибудинкової території

1. Загальні питання виділення, надання, використання земельних ділянок, на яких розташовано гуртожитки, у тому числі ті, на які поширюється дія цього Закону, та прибудинкових територій навколо гуртожитків визначаються Земельним кодексом України та іншими актами земельного законодавства.

2. Спеціальні питання використання земельних ділянок, на яких розташовано гуртожитки, на які поширюється дія цього Закону, та прибудинкових територій навколо них визначаються цим Законом.

3. Власником земельної ділянки, на якій розташовано гуртожиток, на який поширюється дія цього Закону, та прибудинкової території навколо нього, а також на якій розташовано колишній гуртожиток (як цілісний майновий комплекс) після прийняття рішення про його приватизацію згідно з цим Законом чи про надання йому статусу житла соціального призначення, є (а у відповідних випадках — стає, залишається) згідно із земельним законодавством відповідна територіальна громада в особі місцевої ради, що представляє її інтереси.

4. Зміна цільового призначення земельної ділянки, на якій розташовано гуртожиток (майновий комплекс), на який поширюється дія цього Закону, та прибудинкової території навколо нього забороняється, крім випадків, передбачених цим Законом.

Стаття 14. Особливості передачі гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, у власність територіальних громад

1. Гуртожитки, не віднесені до державного житлового фонду, у тому числі ті, що перебувають у власності господарюючих суб'єктів, утворених у результа-

ті корпоратизації чи приватизації колишніх державних та комунальних підприємств, а також ті, що знаходяться у повному господарському віданні або оперативному управлінні державних, комунальних підприємств, установ, організацій (крім тих, що створено органами державної влади, органами місцевого самоврядування для утримання житлового фонду) можуть підлягати передачі у власність відповідних територіальних громад згідно з цим Законом.

2. Рішення щодо передачі (або про відмову в передачі) гуртожитку у власність відповідній територіальній громаді приймає власник гуртожитку (або уповноважена ним особа чи визначений статутом утвореної власником гуртожитку організації керівний орган) або суд за поданням місцевої ради, на території якої знаходиться гуртожиток.

3. Рішення щодо прийняття гуртожитку від приватного чи колективного власника у власність відповідної територіальної громади приймається на сесії тієї місцевої ради, що представляє її інтереси та на території якої розташовано гуртожиток.

4. Передача гуртожитків, зазначених у частині першій цієї статті, територіальним громадам здійснюється на компенсаційній основі відповідно до порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТЛОВИХ ПРАВ МЕШКАНЦІВ ГУРТОЖИТКІВ, УТРИМАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ГУРТОЖИТКІВ І ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЙ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Стаття 15. Повноваження Кабінету Міністрів України у житловій сфері щодо приватизації громадянами житла у гуртожитках

1. До повноважень Кабінету Міністрів України у житловій сфері щодо приватизації громадянами житла у гуртожитках належить:

1) забезпечення реалізації державної політики у цій сфері;

2) розроблення державної програми передачі гуртожитків територіальним громадам та її фінансування, здійснення контролю за її виконанням;

3) координація діяльності центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій у цій сфері;

4) прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

5) здійснення інших повноважень у цій сфері відповідно до закону.

Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства щодо приватизації житла у гуртожитках

1. Центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства у житловій сфері щодо приватизації громадянами житла у гуртожитках:

1) готує пропозиції щодо формування державної житлової, науково-технічної та економічної політики, фінансування, утримання, використання гуртожитків, що підлягають передачі територіальним громадам відповідно до цього Закону;

2) організовує в межах своїх повноважень розроблення і реалізацію державної та місцевих програм передачі гуртожитків у власність територіальних громад;

3) здійснює нормативно-методичне забезпечення формування, утримання, фінансування житлового фонду гуртожитків та прибудинкових територій;

4) здійснює інші повноваження у цій сфері відповідно до закону.

Стаття 17. Повноваження місцевих державних адміністрацій щодо приватизації житла у гуртожитках

1. Місцеві державні адміністрації у житловій сфері щодо приватизації громадянами житла у гуртожитках:

1) забезпечують виконання державної політики з питань формування й утримання житлового фонду гуртожитків та здійснюють контроль за її реалізацією;

2) беруть участь у розробленні державної програми передачі гуртожитків територіальним громадам та її фінансуванні;

3) забезпечують спільно з відповідними органами місцевого самоврядування виконання затверджених державної та місцевих програм фінансування, утримання та використання гуртожитків і прибудинкових територій за призначенням відповідно до цього Закону;

4) здійснюють інші повноваження у цій сфері відповідно до закону.

Стаття 18. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо приватизації житла у гуртожитках

1. Органи місцевого самоврядування у житловій сфері щодо приватизації громадянами житла у гуртожитках:

1) приймають рішення про прийняття у власність відповідної територіальної громади гуртожитків (майнових комплексів) відповідно до цього Закону;

2) приймають рішення про надання відповідним житловим комплексам статусу «гуртожиток» і одночасно про надання дозволу на приватизацію жилих і нежилых приміщень таких гуртожитків відповідно до цього Закону;

3) приймають рішення про надання відповідним незаселеним житловим комплексам статусу «житло соціального призначення»;

4) приймають рішення про реконструкцію, капітальний ремонт чи перепроєктування або про знесення гуртожитку (цілісного майнового комплексу)

після його прийняття у власність територіальною громадою та відселення мешканців» відповідно до чинного законодавства;

5) приймають рішення про використання згідно з чинним законодавством земельних ділянок, необхідних для експлуатації відповідно до цього Закону житлового фонду гуртожитків та житлового фонду соціального призначення, що перебувають у власності територіальних громад;

6) здійснюють володіння, використання, управління, експлуатацію переданих територіальним громадам згідно з цим Законом гуртожитків (майнових комплексів) (безпосередньо чи через визначеного виконавчим органом ради управителя), організовують їх належне обслуговування та ремонт, упорядкування, а також забезпечують утримання та облаштування прибудинкових територій;

7) здійснюють контроль за використанням усіх гуртожитків, що перебувають у державній та комунальній власності виключно за призначенням, визначають управителів гуртожитків, а також виконавців житлових і комунальних послуг;

8) вживають необхідних заходів, у межах наданих повноважень, щодо забезпечення, збереження та використання житлового фонду гуртожитків незалежно від форми власності відповідно до цього Закону;

9) встановлюють плату за оформлення реєстрації місця проживання в гуртожитку;

10) встановлюють плату за проживання в гуртожитку та за участь в утриманні місць загального користування та прибудинкової території;

11) приймають рішення про проведення реконструкції, капітального ремонту, переобладнання гуртожитків, про визнання гуртожитку аварійним чи непридатним для проживання в ньому людей та про знесення аварійних та непридатних для проживання гуртожитків;

12) забезпечують пристосування гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, до потреб інвалідів та дітей-інвалідів, які мешкають у них, шляхом обладнання спеціальними засобами і пристосуваннями під'їздів, сходів, клітин та жилих приміщень, займаючи інвалідами чи сім'ями, в яких є інваліди та/або діти-інваліди;

13) ведуть суцільний облік громадян, які на законних підставах зареєстровані в гуртожитках, проживають у них та мають право на отримання соціального житла;

14) укладають та розривають договори найому житла у гуртожитках, що є власністю відповідних територіальних громад;

15) затверджують у межах своїх повноважень місцеві програми фінансування, утримання та облаштування гуртожитків, переданих територіальним громадам відповідно до цього Закону, здійснюють контроль за їх виконанням;

16) створюють постійні комісії із забезпечення реалізації житлових прав громадян відповідно до частини другої статті 26 цього Закону;

17) створюють за рахунок коштів, отриманих від приватизації жилих і нежилых приміщень у гуртожитках, та інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством, спеціальні фонди розвитку гуртожитків та житла соціального призначення як складову бюджетів місцевих рад;

18) розпоряджаються коштами спеціального фонду розвитку гуртожитків та житла соціального призначення, спрямовуючи їх виключно на капітальний ремонт, реконструкцію, утримання, експлуатацію житлового фонду гуртожитків та житлового фонду соціального призначення, утримання та облаштування відповідних жилих і нежилых приміщень, облаштування відповідних земельних ділянок;

19) подають позови до суду про примусову передачу у власність територіальних громад гуртожитків (майнових комплексів) відповідно до частини шостої статті 14 цього Закону;

20) здійснюють інші повноваження у цій сфері відповідно до закону.

Розділ IV. ЗАБОРОНА ВИСЕЛЕННЯ, ПЕРЕСЕЛЕННЯ ТА ВІДСЕЛЕННЯ МЕШКАНЦІВ ГУРТОЖИТКІВ

Стаття 19. Заборона виселення, переселення та відселення мешканців гуртожитку без надання їм іншого житла, придатного для постійного проживання

1. Забороняється виселення, переселення та відселення мешканців гуртожитків, на яких поширюється дія цього Закону, без попереднього надання їм (їх сім'ям) іншого житла, придатного для постійного проживання людей, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

2. Виселення, переселення чи відселення громадян з гуртожитків відповідно до цього Закону допускається лише у випадку визнання гуртожитку таким, що перебуває в аварійному стані або в стані, непридатному для проживання людей, на підставі рішення, прийнятого відповідно до частини першої статті 20 цього Закону.

Стаття 20. Особливості прийняття рішення про визнання гуртожитку аварійним чи непридатним для проживання людей

1. Рішення про визнання гуртожитку аварійним чи непридатним для проживання людей приймається виконавчим органом відповідної місцевої ради на підставі обстеження в установленому чинним законодавством порядку стану

гуртожитку (цілісного майнового комплексу чи його відокремленої частини) з наступним затвердженням сесією цієї ради.

2. Усім мешканцям гуртожитку, визнаного аварійним чи непридатним для проживання людей, у порядку, зазначеному частиною першою цієї статті, терміново надається інше, придатне для тимчасового проживання людей житло тим органом місцевого самоврядування, який представляє інтереси територіальної громади, на території якої розміщено такий гуртожиток.

Стаття 21. Взяття громадян, виселених, відселених чи переселених з гуртожитку, на облік для отримання соціального житла

1. Громадяни, які відповідно до цього Закону можуть бути виселені, відселені чи переселені у зв'язку з визнанням гуртожитку, в якому вони проживають, аварійним чи непридатним для проживання людей (відповідно до статей 19 і 20 цього Закону), мають право на взяття на квартирний облік громадян, які потребують надання їм (їх сім'ям) соціального житла. Рішення про взяття зазначених осіб на квартирний облік приймається виконавчим органом відповідної місцевої ради одночасно з прийняттям рішення про відселення (виселення, переселення) з аварійного чи непридатного для проживання гуртожитку.

2. У випадку, зазначеному в частині першій цієї статті, колишньому мешканцю гуртожитку та членам його сім'ї надається інше жите приміщення:

1) яке не має статусу соціального житла (для тимчасового проживання), — на підставі його письмової заяви та всіх повновалених і дієздатних членів його сім'ї;

2) яке має статус соціального житла (для постійного проживання), — відповідно до статті 9 цього Закону.

Розділ V. ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ РОЗПОДІЛУ ЖИТЛА У ГУРТОЖИТКАХ, УТРИМАННЯ ГУРТОЖИТКІВ ТА ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЙ

Стаття 22. Громадський контроль за розподілом та утриманням житла у гуртожитках

1. Громадський контроль за розподілом та утриманням житла у гуртожитках, на які поширюється дія цього Закону, здійснюється відповідною наглядовою радою.

Така наглядова рада створюється виконавчим органом відповідної місцевої ради та формується за принципом рівного представництва від виконавчого органу місцевого самоврядування, який веде облік мешканців гуртожитків (на які поширюється дія цього Закону) і здійснює надання соціального житла, громадських організацій (у статутній діяльності яких передбачено сприяння громадянам, які проживають у гуртожитках та потребують соціального захисту, вирішення їх житлових питань), представників органів самоорганізації населення, у разі їх створення мешканцями гуртожитків відповідно до Закону України «Про органи самоорганізації населення», та представників підприємств, установ, організацій різних форм власності (у власності, управлінні чи користуванні яких знаходяться відповідні гуртожитки).

Стаття 23. Громадський контроль за ціловим використанням гуртожитків та прибудинкових територій

Громадський контроль за ціловим використанням гуртожитків як цілісних майнових комплексів (усіх його жилих та нежилых приміщень) та земельних ділянок, необхідних для їх утримання (відповідних прибудинкових територій), мають право здійснювати всі його законні повноваження та дієздатні мешканці (їх представники), об'єднання співвласників жилих та нежилых приміщень гуртожитку, власники гуртожитку (уповноважені ними особи), представники заінтересованих підприємств, установ, організацій, представники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представники потенційних інвесторів, а також представники громадськості.

Стаття 24. Порядок формування та діяльності наглядової ради за розподілом і утриманням житла у гуртожитках та за ціловим використанням гуртожитків і прибудинкових територій

Порядок формування та діяльності наглядової ради за розподілом і утриманням житла у гуртожитках та за використанням гуртожитків і прибудинкових територій відповідно до цього Закону визначається положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОВИХ ПРАВ МЕШКАНЦІВ ГУРТОЖИТКІВ

Стаття 25. Судовий порядок вирішення спорів щодо забезпечення житлових прав мешканців гуртожитків

Спори, пов'язані з порушенням житлових прав громадян, які вимушені проживати в гуртожитках, на які поширюється дія цього Закону, незалежно від форми власності, розглядаються та вирішуються в судовому порядку, якому може передувати досудовий розгляд, що здійснюється відповідно до статті 26 цього Закону.

Громадяни, які вважають, що їх житлові права чи житлові права членів їх сімей порушені, мають право для вирішення спорів звертатися безпосередньо до суду.

Стаття 26. Досудовий порядок вирішення спорів

1. Спори, пов'язані з порушенням житлових прав громадян, які проживають у гуртожитках, на які поширюється

дія цього Закону, за згодою таких громадян можуть попередньо розглядатися комісіями із забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків.

2. Зазначені у частині першій цієї статті комісії створюють відповідні місцеві ради з числа депутатів місцевої ради, представників місцевої державної адміністрації, відповідних фахівців (з питань житлово-комунального господарства, будівництва та містобудування, права, захисту прав людини) із залученням до її роботи власників гуртожитків (уповноважених ними осіб), управителів гуртожитків, власників або користувачів земельних ділянок, а також представників мешканців гуртожитків, об'єднань співвласників жилих та нежилых приміщень гуртожитків і представників громадськості.

Розділ VII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТЛОВИХ ПРАВ МЕШКАНЦІВ ГУРТОЖИТКІВ

Стаття 27. Відповідальність за порушення чинного законодавства у сфері забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків

За порушення цього Закону та інших актів чинного законодавства у сфері забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, настає дисциплінарна, цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність, встановлена Конституцією та законами України.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2009 року.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Метою захисту житлових прав мешканців гуртожитків, недопущення їх виселення із займаних жилих приміщень, недопущення відчуження гуртожитків, які будувалися за державні кошти, установити мораторій на відчуження (крім передачі у комунальну власність відповідних міських, селищних, сільських рад) гуртожитків, які перебувають у повному господарському віданні або оперативному управлінні підприємств, організацій, установ незалежно від форм власності, або увійшли до статутних фондів акціонерних чи колективних підприємств, створених у процесі приватизації чи корпоратизації, протягом трьох років з дня опублікування цього Закону. Цей мораторій діє на відчуження у будь-який спосіб зазначених гуртожитків як цілісних майнових комплексів або їх окремих будівель, споруд, жилих та нежилых приміщень та іншого майна на користь фізичних чи юридичних осіб.

4. Внести до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 36, ст. 524; 1994 р., № 24, ст.182; 1997 р., № 12, ст. 100; 2003 р., № 30, ст. 247) такі зміни:

1) частину першу статті 1 після слів «відчуження квартир (будинків)» доповнити словами «квартир у гуртожитках, призначених для проживання сімей та одиноких осіб (далі — жилі площі у гуртожитках) (з урахуванням положення частини другої статті 2 цього Закону)»;

2) у статті 2:

пункт 1 після слів «одноквартирні будинки» доповнити словами «кімнати у гуртожитках»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Приватизація квартир у будинках, кімнат у гуртожитках, включених до плану реконструкції поточного року, здійснюється після її проведення власником (володільцем) будинку. Наймачі, які проживали у квартирах, гуртожитках до початку реконструкції, після проведення реконструкції мають пріоритетне право на приватизацію цих квартир, жилі площі в цьому гуртожитку»;

3) у статті 3:

абзац перший після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«Передача кімнат у гуртожитках громадянам, які визначені частиною 5 статті 2 цього Закону, здійснюється з одночасною передачею у спільну сумісну власність площ загального користування»;

4) пункт 4 статті 5 доповнити абзацом такого змісту:

«Право на приватизацію кімнат у гуртожитку державного житлового фонду з використанням житлових чеків одержують громадяни України, які постійно проживають у цих гуртожитках»;

5) у статті 8:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Передача займаних квартир (будинків, кімнат у гуртожитках) здійснюється в спільну сумірну або часткову власність за письмовою згодою всіх повновалених членів сім'ї, які постійно мешкають у цій квартирі (будинку, кімнаті у гуртожитку), в тому числі тимчасово відсутніх, за якими зберігається право на житло, з обов'язковим визначенням уповноваженого власника квартири (будинку, кімнати у гуртожитку)»;

пункт 3 після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 4 після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 5 після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 6 після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 7 після слів «квартири (будинки)» доповнити словами «кімнати у гуртожитку»;

пункт 8 викласти в такій редакції:

«8. Вартість послуг за оформлення документів на право власності на квартиру (будинку) та кімнату у гуртожитку оплачується громадянами за розцінками, що встановлюються місцевими органами державної виконавчої влади»;

абзац другий пункту 9 викласти в такій редакції:

«У разі банкрутства підприємств, зміни форми власності, злиття, приєднання, поділу, перетворення, виділу або ліквідації підприємств, установ, організацій, у повному господарському віданні яких перебуває державний житловий фонд, останній (у тому числі гуртожитку) одночасно передається у комунальну власність відповідних міських, селищних, сільських рад»;

пункт 10 викласти в такій редакції:

«10. Органи приватизації не мають права відмовити мешканцям квартир (будинків), кімнат (гуртожитків) у приватизації займаного ними житла, за винятком випадків, передбачених пунктами 2 і 5 статті 2 цього Закону»;

пункт 11 викласти в такій редакції:

«11. Спори, що виникають при приватизації квартир (будинків) та кімнат (гуртожитків) державного житлового фонду, вирішуються судом»;

6) у статті 10:

назву доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 1 після слів «квартир (будинків)» доповнити словами «кімнат у гуртожитках»;

пункт 2 після слів «багатоквартирних будинків» доповнити словами «та жилі площі в гуртожитку», а після слів «частки у майні «будинку» доповнити словами «чи гуртожитках»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Для забезпечення ефективного використання приватизованих квартир та управління ними власники квартир (будинків), кімнат (гуртожитків) можуть створювати товариства або об'єднання індивідуальних власників квартир (будинків) чи кімнат (гуртожитків). У багатоквартирному будинку, квартири якого не повністю приватизовані, між товариством (об'єднанням) індивідуальних власників квартир і власниками неприватизованих квартир укладається угода про спільне володіння багатоквартирним будинком та дольову участь у витратах на його утримання.

У гуртожитку, жила площа якого частково чи повністю приватизована, між власником гуртожитку та власниками кімнат укладається угода про спільне володіння гуртожитком та дольову участь у витратах на його утримання»;

7) у статті 12:

назву доповнити словами «кімнатною (кімнатами) у гуртожитку»; після слів «квартирою (будинком)» доповнити словами «кімнатною (кімнатами) у гуртожитку».

5. Кабінету Міністрів України:

1) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити і внести на розгляд Верховної Ради України державну програму передачі гуртожитків у власність територіальних громад;

2) протягом чотирьох місяців з дня набрання чинності цим Законом внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо його реалізації;

3) протягом трьох місяців привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

4) забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

5) забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

6. Органам місцевого самоврядування:

1) протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом створити постійні комісії із забезпечення реалізації житлових проблем громадян та подати проекти рішення про них на затвердження місцевим радам;

2) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

розробити і затвердити місцеві програми передачі гуртожитків у власність територіальних громад;

внести в установленому порядку пропозиції до Закону України про Державний бюджет України на 2009 рік;

створити комісії з проведення інвентаризації гуртожитків, на які поширюється дія цього Закону, незалежно від форми власності;

3) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом провести інвентаризацію усіх гуртожитків, що знаходяться на територіях відповідних територіальних громад, та подати відповідні рішення на затвердження органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідно до наданих повноважень;

4) протягом дев'яти місяців з дня набрання чинності цим Законом розпочати процес прийняття у власність територіальних громад гуртожитків відповідно до цього Закону.

Президент України

В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
4 вересня 2008 року.
№ 500-VI.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Збагатили палітру дитячої пісні

У містечку Винники відбувся XI Всеукраїнський фестивалю дитячої естрадної пісні «На крилах дитинства». За час його існування понад дві тисячі школярів мали можливість проявити свої таланти, вдосконалити вокальні та акторські здібності, більше дізнатися про сучасне українське естрадне мистецтво.

— Наша пісня змінюється, вбираючи в себе сучасні ритми, — каже директор фестивалю Ольга Соколик. — Але дуже важливо, щоб у ній зберігалися й одвічні національні мотиви, місцевий колорит. Це добре усвідомлюють педагоги Винниківського Будинку дитячої та юнацької творчості. Саме тому вони й стали ініціаторами проведення фестивалю.

За 11 років його існування народилося понад 100 нових творів для дітей та молоді. Конкурс об'єднав композиторів, виконавців, педагогів, а головне — дітей зі Сходу і Заходу.

Аби фестиваль відбувся, багато зусиль доклав голова оргкомітету, радник міського голови Львова Богдан Голян. Він переконаний, що допомагати дітям — свята справа. Надто дітям з російськомовних регіонів. Вони змушені шукати пісні в Інтернеті, розповіла викладач вокалу із Старобільська, що на Луганщині, Олена Черевата. Жінка прагне, щоб її вихованці розмовляли і співали рідною мовою. І це їй вдається.

Отож першими у своїх вікових категоріях стали: Анастасія Голубейко (Старобільськ Луганської області); Ілона-Марія Іванки (Львів); Анастасія Воляник (Львів); Ольга Верхоляк (Коломия Івано-Франківської області).

Організатори випустили збірку пісень і віршів «Різдвяна зірка», диск «На крилах дитинства», на якому записано 16 пісень учасників і гостей фестивалю.

Лариса ФАНГА.
Львів.

ПІДВОРІТТЯ

Агов, батьки!

В Україні триває операція «Урок», у рамках якої співробітники міліції виявляють школярів, які без поважних причин не відвідують заняття.

Теплі осінні місяці деякі дітлахи вважають продовженням тривалих літніх канікул. Ну, як встояти перед спокусою погратися на вулиці, тим паче, якщо батьки впевнені, що їхнє улюблене чадо «гризе граніт науки» і перебуває під пильною увагою вчителів.

— Щоб підліток не став на стежку правопорушень, міліція й проводить заходи з виявлення й повернення небайдлихих за шкільні парти, — каже заступник начальника відділу кримінальної міліції у справах дітей УМВСУ в Луганській області майор Андрій Динько.

З початку навчального року його підлеглі перевірили понад двадцять тисяч неповнолітніх. Більш як вісімдесят з них не приступили до занять. Із 213 затриманих підлітків — 57 скоїли злочини різного ступеня тяжкості.

Лише за місяць 188 прогульників повернули батькам, 19 — розподілені в притулки.

— А якщо ці 188 родин, — каже Андрій Анатолійович, — серйозно займалися б вихованням своїх чад, то рівень злочинності значно знизився б! Адже іноді навіть незначна участь може запобігти необхідному вчинку.

Ірина БУРКОВЕЦЬКА.
Луганська область.

Знання для прагматиків

ЧЕРНЕТКА

Бути чи не бути шкільному факультативу «Толерантність» — невідомо. Пропозиція, авторами якої начебто виступила ООН, в Міністерстві освіти і науки навіть не обговорюється. А, може, ми про це не знаємо? Принаймні, як це було з уроком «Християнська етика», громадськість можуть поставити перед фактом: запроваджуйте! Без попередніх дискусій.

Але ж ми кричимо про пере-завантаженість не тільки портфелів, а й голів дітей. І потім: за рахунок чого вводяться нові дисципліни, бодай і факультативні? Усе тих же уроків з української мови і літератури та математики, кількість яких істотно зменшилася протягом 15 років. Може, хтось із школярів і хотів би після занять додатково позайматися конче потрібними предметами, та нав'язують усе нові й нові.

Скажімо, учням десятих класів пропонуються «Основи інтелектуальної власності». Факультативно. Є вже й підручник, у підготовці якого взяли участь учні з 12 ЗОШ. Важко заперечити, що новий предмет тісно пов'язаний з правознав-

ством, психологією, економікою, логікою. Отже, потрібний і корисний. Та хіба «Основи здоров'я», що вводяться в школах, менш прагматична дисципліна, запитують медики. Вона обов'язкова, а ось курс «Школа проти СНІД» — факультативний, для 8-11 класів (для учнів ПТУ та студентів ВНЗ також розроблені відповідні програми).

Правоохоронці теж не пасуть задніх, створюючи спеціалізовані класи з вивчення правил дорожнього руху. Юні «дашники» мають більше шансів стати студентами вузів системи МВС, отримати посвідчення водіїв. Прагматичніше не придумаєш.

Отже, виходить за великим Пушкіним: «Мы все учились понемногу — чему-нибудь и как-нибудь». Добре це чи погано? З точки зору профорієнтації, безумовно, добре. А щодо отримання глибоких знань з усіх пропонованих предметів?

Утім, якщо ми орієнтуємось на зарубіжні освітняські системи, де спеціалізація превалює, але мало хто знає Шекспіра і Шевченка, Ньютона й Пулюя... Час розсудить.

Іван ІЛЛЯШ.

На здоров'я начхати. Вгадайте — кому?

НАБОЛІЛО!

Щорічно армія вчителів, вихователів дитсадків та обслуговуючий персонал проходять медичний огляд. Ви чули, щоб «оглядачі» виявили професійне захворювання? Вочевидь, маємо черговий бюрократичний захід чиновників за кошти платників податків. Лікарям не вигідно знаходити хворих серед освітян, тому обстеження часто-густо проводять формально. Пройдіться зі мною медичними кабінетами, переконайтеся у дрімучій фальші.

Дантист у ліпшому разі попросить відкрити рота, щоб засвідчити, що у вас ще є зуби. Але мені не пощастило. Лікар навіть не посадив у крісло, але у моїй медичній книжечці вивів дату прийому і брехливе «санована». А якщо у мене вставна щелепа? Наступний спеціаліст чекає нас у лоркабінеті. Ми просидимо більше години, доки сестричка, з'явившись перед знесиленними педагогами, не збере медичні книжечки. Через дві

хвилини у них стоятиме запис «здоровий» із підписом та печаткою лікаря. І кого турбують ваші проблеми із голосовими зв'язками чи слухом? Ім байдуже.

Черговий візит до терапевта (якщо у вас немає знайомих лаборантів) для того, щоб офіційно отримати направлення на лабораторні дослідження. Платите дві гривні й отримуєте результат аналізу.

Тепер можна зайти до рен-

Букварю — 30

У вересні педагогічна громадськість святкувала 30-річчя українського Букваря Миколи Вашуленка і Надії Скрипченко. З цієї нагоди демонструвалася виставка (на знімку), проведено «круглий стіл».

На гостини до авторів завітали науковці, педагоги із різних куточків країни, студенти педагогічних вузів і, звичайно, школярі.

Вони відзначили роль Букваря — першого підручника з навчання рідної мови та його вплив на дитвору.

Ольга СОЛОМОНЮК,
учитель-методист, науковий кореспондент Інституту педагогіки АПН України.

Київ.

Фото автора.

КЛАСНА РОБОТА

За творчий неспокій стипендія Яремчука

Четверо краших студентів Тернопільського технічного університету за високі показники в навчанні та творчий підхід до оволодіння майбутньою професією стали першими володарями іменної стипендії колишнього президента відомої свілотехнічної корпорації «Ватра» світової пам'яті Романа Яремчука. Це, як запевняють очільники підприємства, для обдарованої молоді лише вдалий старт...

Її присуджено Роману Пришляку, Юрію Івахіву, Павлові Басюку та Василеві Кривокульському.

П'ятикурсник Роман Пришляк цього літа прийшов на підприємство підзаробити. Однак уже після першого спілкування з ним стало зрозуміло, що місце його не в цеху (хоч там конче потрібні робочі руки). Романові запропонували стажування у відділі головного технолога і він проявив себе якнайкраще.

Одним з перших стипендіатів не випадково став і четвертокурсник Юрій Івахів. На «Ватрі» хлопець стажувався вдруге. Торік працював токарем, а минулого літа директор одного з підприємств тимчасово призначив його на посаду майстра виробничої дільниці. І не помилився.

Загалом надії ватрівців на творчу молодь оправдовуються. Керівництво корпорації готове збільшити кількість стипендій. З кожним стипендіатом укладається договір, згідно з яким, окрім грошової виплати (600 гривень на місяць), їм надаватиметься можливість проходити виробничу практику, стажування. Згодом підприємство працевлаштує випускника за спеціальністю.

В інтересах «Ватри» відроджено наставництво. До нього залучають асів галузі, фахівців із стажем роботи 45—50 років, причетних до освітлення Олімпійських ігор 1980 року, столичного палацу «Україна», десятків інших престижних об'єктів на теренах України, Європи та Азії.

Отже, «Ватра» впевнено торує шлях у майбуття. А іменна стипендія Романа Юліановича Яремчука — це ще один крок до зміцнення зв'язків між виробництвом і наукою, увіковічнення пам'яті неординарної особистості, яка заклала основи тісної співпраці «Ватри» з технічним університетом імені Івана Пулюя.

Богдан НОВОСЯДЛИЙ.
Тернопіль.

тенолога. Вкладіть у медичну книжку дві гривні і з'являться потрібні штампи.

Цей лікар надзвичайно потрібний для всіх педагогів-жінок — гінеколог. У цьому кабінеті працюють чесно.

Ідемо в райбаклабораторію. Тут вам за гроші нічого не поставити. Тут ще треба домовлятися, щоб аналізи зробили...

Залишилось відвідати профмедпункт, до якого прикріплено вашу школу територіально, з медичною книжкою та всіма результатами аналізів, здати кров на реакцію Вассермана та дочекатись печатки на документі. Усе! Муки заради галочки закінчилися! А тепер вирушайте до офтальмолога (у проходженні медогляду він не передбачений), щоб перевірити свій зір, який псується через щоденне неймовірне напруження очей.

Вас не один день турбує біль у грудях ліворуч? Ну, звичайно, ви переживали за своїх учнів: як вони напишуть контрольну роботу; у Петрика Петренка виник конфлікт з Ніною Іванівною; ви не здали вчасно звіт про молоко і отримали на горіхи від адміністрації; у власної доньки у щоденнику побачили двійку з хімії; чоловік не захотів вислухати... Та чиновники чомусь про «мотор» забули. Тому йдете до кардіолога, де вам зроблять кардіограму. До речі, довідаєтесь про ідіотське рішення чиновників: хвороби серця у вчителів — не професійні захворювання.

Учительська робота не є і нервовою! І виразка шлунка не загрожує. Інакше, чому в списку спеціалістів, у яких треба пройти медогляд, немає невропатолога та гастроентеролога?

Ну а тепер, шановний читачу, скажіть, для чого стільки часу вчителі гаять на обстеження? Що воно їм дало, якщо після його «успішного» завершення вони поїхали до інших лікарів?

...На мою думку, слід відкрити міську поліклініку, а при ній і лікарню для педагогів міста, як у студентів і науковців (була і у водіїв). Це розв'яже дюжину проблем — згаданих і тих, що залишилися за «кадром» медогляду.

Ви згодні, шановні колеги?

Вікторія МИЛОВИДОВА.
Київ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША (з архіву «Голосу України»).

Чому не змовкають «Бановские звончата»

З-поміж інших сільських територій Запорізької області Приморський район вирізняється яскравою національною палітрою, в якій другою за чисельністю етнічною групою після українців є болгари. Колись на цих землях жили ногайці, котрі вважали себе нащадками печенігів, але після завоювання краю Російською імперією вони виїхали до Туреччини. І в опустілі приазовські степи потяглися валки переселенців, серед яких було багато болгар із Бессарабії. Так у 1861 році поблизу Ногайська (тепер місто Приморськ) було засновано село Бановка, що нині йменується на український лад через «і». За словами сільського голови Сергія Белічева, його земляки послуговуються зручною для всіх легендою про те, що колись дуже давно був такий собі Банов, який привів своїх співвітчизників у таврійські степи.

Бо сталося диво

Сучасні банівчани не забули рідну мову і відновили зв'язки з прабатьківщиною. У селі є не тільки відомий далеко за межами області народний фольклорний колектив, а й збираються експонати для відкриття краєзнавчого музею. Та й живуть тут помітно краще за сусідів, хоч помешкання зовні нічим не відрізняються від звичних для степових краєвидів будинків, котрі успадкували форму українських хат. Майже до кожної оселі підведено природний газ, водопровід і телефонну лінію, вулиці мають тверде покриття й освітлюються, а сільський бюджет — бездотаційний. А ще мають найкращу в районі футбольну команду, всі гравці якої виросли на яскраво-зеленому газоні місцевого стадіону, і школу,

де вперше за її історію у вересні відкрили десятиклас. Бо сталося диво: в селі, яке налічує лише тисячу жителів, щороку стали народжуватися більш як двадцятіро дітей.

Його зустріли з радістю і надією

Йшли останні приготування до відзначення дня села, директор приватного сільгоспідприємства «Банівка» Олег Ніколенко не вилазив з машини, розриваючись між Приморськом і Бердянськом. Постійно в роз'їздах перебував і

сільський голова Сергій Белічев, бо надто вже багато всього було задумано, а піротехніки, керівники оркестру й декількох колективів художньої самодіяльності та футбольної команди хотіли мати справу лише з першими особами. І не по телефону. Тож заради свята доводилось терпіти їхні примхи, домовлятися про ціну, на ходу вирішувати інші питання, що кого завгодно могли б вибити з колії своєю несподіваністю. Та все колись влаштовується, якщо не шкодувати зусиль, і Олег Вікторович нарешті потрапив до свого кабінету.

Вираз стурбованості ще не зійшов з його обличчя, але в поставі вже відчувався спокій людини, котра зробила все, що від неї

агропромислового комплексу, а в самій Банівці — членом виконкому сільської ради. Але навіть коли б він не мав громадського доважка, все одно тягнув би лямку, бо такого його вже виховали. Тому й повернувся в село, до якого прикипів серцем ще в дитячі роки, проводячи літні канікули в бабусі. Його зустріли з радістю і надією, бо з досвідченим і мудрим керівником у виїзді не тільки колектив сільгоспідприємства, а й уся територіальна громада. Зате Приморський район без Ніколенка швидко здав позиції, і, врешті-решт, за провали в роботі його скороспечений наступник поплатився посадою...

Чуття єдиної родини

Сільгоспідприємство хоч і компактне — всього 140 працівників, котрі обробляють трохи більш як 3 тисячі гектарів землі та утримують 500 голів великої рогатої худоби, — але за показником

ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Олег Вікторович Ніколенко — директор ПСП «Банівка». Народився 1961 року в Приморську Запорізької області. Освіта вища. Закінчив Ногайський радгосп-технікум, Мелітопольський інститут механізації і електрифікації сільськогосподарства, Тернопільський педагогічний інститут та Національну академію державного управління при Президентові України, за фахом — інженер-механік, учитель загальнотехнічних дисциплін та магістр державного управління. Працював головним інженером колгоспу на Київщині, майстром виробничого навчання у профтехучилищі в Тернополі, а з 1988 року — на керівних посадах у колгоспі імені Димитрова, правонаступником якого є нинішнє ПСП «Банівка». З 2002-го по 2005 рік очолював Приморський районну державну адміністрацію. Одружений, має двох доньок.

залежало. Тому й запитання на кшталт: «А навіщо це вам потрібно?», були недоречні. Та й для чого пусті балачки — просто в нашому спілкуванні виникла невеличка перерва після того, як Олега Ніколенка, наймодішого і найосвіченішого з голів райдержадміністрацій, після певних подій в Україні вимела нова мітла. Жодної логіки в тому не було, навіть з погляду політичної доцільності. І якщо цього не розуміло велике обласне начальство, то чудово знали прості люди. Вони обрали Олега Вікторовича за списками блоку Володимира Литвина депутатом районної ради, де він очолив постійну комісію з питань

економічної ефективності одне з кращих в області. Тут незалежно від погодних умов вирощують оптимальні врожаї сільськогосподарських культур. Без зрощення в зоні ризикованого землеробства це вельми нелегко, але коли дружиш із наукою, а точніше — з Національним аграрним університетом, — усе вийде. І хоча самі по собі врожаї непогані (посушливого минулого року ранні зернові дали в середньому по 35, а цьогоріч — по 42 центнери з гектара), на чільне місце тут ставиться досягнення прибутку. А це означає мінімум виробничих витрат і вміння орієнтуватися у складних та суперечливих умовах некерова-

ДУМКА СІЛЬСЬКОГО ГОЛОВИ:

— Про Олега Ніколенка скажу ось що. Це — державна людина, і коли б усі, хто нині при владі, були такі, як він, Україна давно б уже стала цивілізованою європейською країною. Маючи психологію першого керівника, він ніколи не стане учасником апаратних «ігор». Рішучий, вольовий і водночас дуже чуйний до людей. Ось характерний приклад. Олег Вікторович придумав заохочувати кращих трудівників турпутівками за кордон. Скажіть, де ще механізатори чи доярки ніжяться на фешенебельних пляжах і мешкають у п'ятизіркових готелях? А ще ми знаємо, що ні наше село, ні наші землі ніхто не перекупить і не прибере до рук, бо в усьому колективі ПСП «Банівка» покладається тільки на себе.

Хочеш отримати молодіжний кредит — знайди впливового родича

КРУ: Регіональне управління «Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву» у Чернівецькій області вчинило фінансових порушень майже на два з половиною мільйона гривень.

Ревізією встановлено, що станом на 1 січня 2006 року у регіональному управлінні фонду (директор — Д. Шульга) було зареєстровано 981 молоді сім'ї та одиноких молодих громадян, які потребували поліпшення житлових умов і мали право на отримання пільгового кредиту. До лютого 2008 року за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів надано кредитів 30 молодим особам та сім'ям цієї категорії на загальну суму 5 мільйонів 492 з половиною тисячі. Всього упродовж 2006—2007 років позичальники фонду отримали 25 квартир у

восьми новоспоруджених будинках, трьом позичальникам квартири придбали на вторинному ринку. Проте значна частина молодих родин не змогла вчасно вселитися у житло через те, що підрядники, які змінювали архітектурні рішення, добудовували мансардні приміщення тощо, загрузили у судах. Також під час ревізії, констатує начальник Чернівецького управління КРУ М. Марич, окремі працівники суб'єктів господарювання, з якими регіональне управління мало в ревізійному періоді правові відносини, не допускали працівників КРУ області до проведення зустрічних перевірок і чинили опір під час виконання останніми службових обов'язків.

КРУ встановлено отримання п'ятьма позичальниками регіонального управління квартир значно меншої площі, ніж зазначено в кредитних та інвести-

ційних договорах, внаслідок чого переплачено кредитні та приватні кошти одному із забудовників.

Під час перевірки встановлено, що регіональне управління «Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву», яким керує Д. Шульга, приймало недостовірні довідки про склад сім'ї, майновий стан і необхідність покращення житлових умов тощо. У результаті бюджетні кошти отримали молоді сім'ї, які не мали на те підстав. У документах перевірки КРУ переважають прізвища дітей відомих в області людей. Наразі у голові черги на отримання пільгового кредиту перебувають семеро громадян, які не надали жодних даних про необхідність поліпшення своїх житлових умов і не мають права на пільгове кредитування.

Нещодавно матеріали ревізії передано до прокуратури області, та, в свою чергу, переадресувала їх у прокуратуру одного з районів, але «віз» і досі з місця не зрушив, констатує М. Марич.

«На сесіях Чернівецької обласної ради, — каже її голова Іван Шилепницький, — двічі порушувалося питання щодо цих зловживань і визнавалася незадовільна робота директора Чернівецького регіонального управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Д. Шульги. Своє звернення

до центрального правління цієї фінансової установи та Міністерства з питань сім'ї, молоді та спорту України щодо перебування його на посаді директора Чернівецького регіонального управління, на виконання рішення сесії обласної ради, надсилала й державна адміністрація, але належного реагування досі немає», — підсумовує голова обласної ради.

Обласною радою було утворено депутатську комісію для перевірки діяльності згаданої структури та підрядних будівельних організацій, проте депутатів не пустили на поріг і жодних документів їм не надали.

ного аграрного ринку. Тому, хоч би які були закупівельні ціни, якщо собівартість кілограма пшениці не перевищує 30 копійок, рентабельність завжди буде з плюсом. Звідси — придбані останнім часом два новенькі «Джон Діри» та інша техніка, гідна винагорода за працю і пристойна орендна плата за земельні та майнові паї, соціальний пакет для колективу.

Крім молока та озимого ріпаку, що вирощується за технологією німецької фірми «Лембке», брендом сільгоспідприємства є відомі на всю Україну два сорти хліба, який випікається за народними рецептами, кондитерські вироби та медичний центр імені першого земського лікаря Бердянського повіту Володимира Фоміна.

А коли б статистика ввела такий показник, як відсоток прибутку, вкладеного в соціальний розвиток колективу і територіальної громади, то й тут «Банівка» була б на одному з перших місць. День села, під час якого вручали цінні подарунки кращим трудівникам, ветеранам праці, школярам і навіть новонародженим, свідчить про увагу до людей. І пройшов цей захід на «ура» — з конкурсами на краще подвір'я та національних страв, феєрверком та великим святковим концертом, перлиною якого був виступ жіночого фольклорного колективу «Бановские звончата». Це тепер він має статус народного і три вікові групи учасників, частково фінансується з районного бюджету, а були часи, коли повністю утримувався коштом сільгоспідприємства, як і штат культурно-освітніх закладів. Сьогодні теж без спонсорської допомоги трудового колективу самодіяльні артисти не обходяться, бо потрібно й концертні костюми оновлювати, й їздити на гастролі та фестивалі.

Коли побут облаштований, є нормальна робота і можливість приємно провести дозвілля, зустріти свою половинку і створити сім'ю, то хто ж поїде з такого села! Тому й наповнюється Банівка дитячими голосами, а отже, ще довго дзвенітимуть на всю Україну її фольклорні дзвіночки.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.
На знімку: директор приватного сільськогосподарського підприємства «Банівка» Олег Ніколенко.

Фото автора.

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

Загалом ревізією встановлено фінансових порушень на суму 2137,8 тисячі гривень, у тому числі недоотримання доходів фізичними особами та бюджетом — 75,7 тисячі гривень, незаконні витрати — 2062,1 тисячі гривень, з яких під час ревізії надійшло і відшкодовано 0,9 та 7 тисяч гривень.

Баланс за III квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець 2007 фінансового року (тис.грн.)
1	2	3	4
1	АКТИВИ		
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	323 390	306 572
2	Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	207 529	313 019
2.1	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
2.2	Резерви у відсотках до активу	0	0
3	Кошти в інших банках	926 324	1 437 040
3.1	Резерви під заборгованість інших банків	(471)	(1 000)
3.2	Резерви у відсотках до активу	0	0
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	127 503	121 541
5.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(25)	(25)
5.2	Резерви у відсотках до активу	0	0
6	Кредити, що надані:	3 522 825	3 439 147
6.1	Юридичним особам	2 737 878	2 676 940
6.2	Фізичним особам	784 947	762 207
6.3	Резерви під заборгованість за кредитами	(30 581)	(27 710)
6.4	Резерви у відсотках до активу	0	0
7	Цінні папери, що утримуються до погашення	0	0
7.1	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	0	0
7.2	Резерви у відсотках до активу	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби	264 243	227 506
10	Нематеріальні активи	7 293	7 184
11	Нараховані доходи до отримання:	17 136	9 980
11.1	У тому числі прострочені нараховані доходи	1 032	168
11.2	У тому числі сумнівні нараховані доходи	674	675
11.3	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(820)	(715)
11.4	Резерви у відсотках до активу	48	85
12	Відстрочений податковий актив	3 860	510
13	Інші активи	42 562	51 556
13.1	Резерви під інші активи	(3 035)	(3 043)
13.2	Резерви у відсотках до активу	22	47
13.2.1	Довгострокові активи, призначені для продажу	0	0
14.1	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0
14.2	Резерви у відсотках до активу	0	0
15	Усього активів	5 407 753	5 881 562
16	Зобов'язання		
17	Кошти юридичних осіб	1 188 630	860 550
18	Кошти фізичних осіб	1 471 886	2 899 321
19	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	1 881 567	1 246 615
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	3	3
21	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	68 983	126 996
22	Відстрочені податкові зобов'язання	28 092	15 075
23	Інші зобов'язання	11 391	9 158
24	Резерви під заборгованість за кредитними операціями (%)	11 090	34 261
25	Усього зобов'язань	4 661 642	5 191 979
26	Власний капітал		
27	Статутний капітал	540 000	540 000
28	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
29	Емісійні різниці	0	0
30	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	127 941	77 892
31	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:		
32	Резерви переоцінки нерухомості	17 601	17 601
33	Резерви переоцінки нематеріальних активів	17 601	17 601
34	Резерви переоцінки цінних паперів	136	4 041
35	Прибуток/Збиток минулих років	0	0
36	Прибуток/Збиток поточного року	60 433	50 049
37	Усього власного капіталу	746 111	689 583
38	Усього пасивів	5 407 753	5 881 562
39	Голова Правління	Д.М. Гриджук	В.М. Юр
40	Головний бухгалтер		
Примітка "Рахунки довірного управління" за III квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату III кварталу 2008 рік	На кінець 2007 фінансового року (тис.грн.)
1	2	3	4
1	Готівкові кошти за операціями довірного управління	0	0
2	Поточні рахунки банку-управителя за довірчого управління	7660	33850
3	Довгострокові активи за операціями довірного управління	210621	179478
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0
5	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0
6	Інші активи в довірчому управлінні	25780	18626
7	Витрати за операціями довірного управління	0	0
8	Нараховані доходи за об'єктами довірного управління	360	246
9	Усього за активними рахунками довірного управління	244 421	232 200
10	Фонди банківського управління	218448	214275
11	Рахунки установників	25780	17837
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірного управління	0	0
13	Доходи від операцій довірного управління	193	88
14	Усього за пасивними рахунками довірного управління	244 421	232 200
15	Голова Правління	Д.М. Гриджук	В.М. Юр
16	Головний бухгалтер		

Постановою Господарського суду Одеської області (65058, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) від 02.10.2008 р. по справі № 2/196-08-4035 визнано банкрутом Приватне Підприємство «Гросс-Агро» (65003, м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 115, код ЄДРПОУ — 35696200) і розпочато його ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Алексіса С. О. Заяви кредиторів банкрута приймаються господарським судом протягом тридцяти днів від дня публікації цього оголошення.

Господарський суд Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) ухвалою від 14.07.08 порушив провадження по справі № 27/79 про банкрутство ПП «Нітаві», юридична (поштова) адреса: 79000, вул. Черешнева, 8/2а, м. Львів, ЄДРПОУ 20835592, р/р 26006000001356 у ВАТ «Електрон Банк», МФО 325213.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Липського Сергія Івановича, ліцензія серії АВ № 307486 від 17.05.07, який проживає: 79000, вул. Київська, 38/2, м. Львів.

Претензії кредиторів та заяви осіб, які виявлять бажання взяти участь у санації, приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Київської області, 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 16, Постановою по справі № Б11/282-08 від 08.10.2008 року визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Макарівське автотранспортне підприємство 13240» (адреса: 08132, Київська область, смт. Макарів, вул. Леніна, буд. 42, код ЄДРПОУ 05538810), рах. 260033193 в Макарівському відділенні № 3033 Ощадбанку України, МФО 320070, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено товариство з обмеженою відповідальністю «Аларіт Україна» (код ЄДРПОУ 3122562, адреса: Київська область, м. Сквиря, вул. К. Лібкнехта, буд. 27). Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду Київської області.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ВАТ КБ "Хрещатик"
за III квартал 2008 року

Звіт про фінансові результати за III квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного попереднього року	На кінець 2007 фінансового року (тис.грн.)
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід	206 359	118 535
1.1	Процентний дохід	529 839	337 758
1.2	Процентні витрати	(323 480)	(219 223)
2	Чистий комісійний дохід	66 505	48 251
2.1	Комісійний дохід	73 129	52 921
2.2	Комісійні витрати	(6 624)	(4 670)
3	Торговельний дохід	22 421	9 041
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Дохід від участі в капіталі	0	0
6	Інший дохід	2 537	3 705
7	Усього доходів	297 822	179 532
8	Загальні адміністративні витрати	(58 175)	(36 867)
9	Витрати на персонал	(119 039)	(72 334)
10	Втрати від участі в капіталі	0	0
11	Інші витрати	(34 174)	(17 372)
12	Прибуток від операцій	86 434	52 959
13	Чисті витрати на формування резервів	(3 317)	(5 085)
14	Дохід/Збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
15	Прибуток до оподаткування	83 117	47 874
16	Витрати на податок на прибуток	(22 684)	(15 206)
17	Прибуток після оподаткування	60 433	32 668
18	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	60 433	32 668
Голова Правління Д.М. Гриджук			
Головний бухгалтер В.М. Юр			
Примітка „Окремі показники діяльності банку“ за III квартал 2008 року			
Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Адекватність регулятивного капіталу (%)	15,62	не менше 10%
2	Поточна ліквідність (%)	97,73	не менше 40%
3	Рентабельність активів (%)	1,42	x
4	Негативно класифіковані кредити (тис. грн.)	13459	x
4.1	У відсотках до заборгованості за кредитними операціями (%)	0,30	x
5	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	111,91	x
6	Сума сплачених дивідендів за 2007 рік на одну: просту акцію	0,00	x
6.1	Просту акцію	0,00	x
6.2	Привілейовану акцію	0,00	x
7	Перелік учасників (акціонерів) банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за III квартал 2008 року	Товариство з обмеженою відповідальністю КФ "Укрфінком" – Код країни – 804 – Прямая участь – 37,6780 – Опосередкована участь – 0,0000	
		Головне фінансове управління виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) – Код країни – 804 – Прямая участь – 23,7037 – Опосередкована участь – 0,0000	

Голова Правління Д.М. Гриджук			
Головний бухгалтер В.М. Юр			
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за III квартал 2008 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату III кварталу 2008 року	На кінець 2007 фінансового року (тис.грн.)
1	2	3	4
1	Гарантії, що надані	16 752	19 995
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	17 305	2 651
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	302 032	652 068
5	Надана застава	1 014 472	591 355
Голова Правління Д.М. Гриджук			
Головний бухгалтер В.М. Юр			

Постановою господарського суду м. Києва від 16.10.2008 р., визнано банкрутами : по справі № 24/396-6 ТОВ «Техностар-ХХІ» (01103 м. Київ, вул. Кіквідзе, 11 код 34809498); по справі № 24/393-6 ТОВ «Сфера -Транс» (01042 м. Київ, вул. П. Лумумби, 15-А, код 34614635); по справі № 24/395-6 ТОВ «Ферум-М» (01024, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 6, код 33302546), та відкрито ліквідаційні процедури. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Крупку Б. Г. (07400, м. Бровари, вул. Незалежності, 2, кв. 193) Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця. Печатки, статутні та бухгалтерські документи банкрутів вважаються втраченими.

Банк Ренесанс Капітал
ТОВ «Банк Ренесанс Капітал», 04050, Київ, вул.Глибочицька, 4, тел.: 496 88 96, факс: 496 88 97
Ліцензія НБУ №222 від 13.03.2006 р.

Баланс за III квартал 2008 року, (тис.грн.)			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	АКТИВИ		
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	53 843	25 528
2	Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	0	0
2.1	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
2.2	Резерви у відсотках до активу	0,00	0,00
3	Кошти в інших банках	1 127 698	516 709
3.1	Резерви під заборгованість інших банків	(4 219)	(1 931)
3.2	Резерви у відсотках до активу	0,37	0,37
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0
5.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
5.2	Резерви у відсотках до активу	0	0,00
6	Кредити, що надані:	1 583 248	802 748
6.1	Юридичним особам	0	0
6.2	Фізичним особам	1 583 248	802 748
6.3	Резерви під заборгованість за кредитами	(248 092)	(90 678)
6.4	Резерви у відсотках до активу	15,67	11,30
7	Цінні папери, що утримуються до погашення	0	0
7.1	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	0	0
7.2	Резерви у відсотках до активу	0,00	0,00
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби	14 655	11 281
10	Нематеріальні активи	4 821	2 770
11	Нараховані доходи до отримання:	55 731	26 347
11.1	У тому числі прострочені нараховані доходи	4 589	2 022
11.2	У тому числі сумнівні нараховані доходи	22 103	5 688
11.3	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(22 795)	(6 225)
11.4	Резерви у відсотках до активу	85,40	80,75
12	Відстрочений податковий актив	15 154	7 278
13	Інші активи	14 292	6 820
13.1	Резерви під інші активи	(769)	(67)
13.2	Резерви у відсотках до активу	8,30	2,07
14	Довгострокові активи, призначені для продажу	0	0
14.1	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0
14.2	Резерви у відсотках до активу	0,00	0,00
15	Усього активів	2 593 567	1 300 580
16	Зобов'язання		
17	Кошти юридичних осіб	1 481 971	653 015
18	Кошти фізичних осіб	519 866	453 074
19	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	110 013	26 911
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
21	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	24 385	12 895
22	Відстрочені податкові зобов'язання	0	0
23	Інші зобов'язання	167 334	2 835
24	Усього зобов'язань	2 441 150	1 148 730
25	Власний капітал		
26	Статутний капітал	143 400	143 400
27	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
28	Емісійні різниці	0	0
29	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	423	59
30	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:		
31	Резерви переоцінки нерухомості	0	0
32	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0
33	Резерви переоцінки цінних паперів	0	0
34	Прибуток/Збиток минулих років	8 027	1 127
35	Прибуток/Збиток поточного року	567	7 264
36	Усього власного капіталу	152 417	151 850
37	Усього пасивів	2 593 567	1 300 580
Голова Ради Директорів О.І.Ковальов			
Головний бухгалтер Л.С.Добровольська			

Баланс фінансової звітності банку за III квартал 2008 року			
Найменування статті	01.10.2008р.	01.01.2008р.	(тис. грн.)
АКТИВИ			
1 Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	817 337	672 564	
2 Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	57 983	20 721	
2.1 Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0	
2.2 Резерви у відсотках до активу	0,00%	0,00%	
3 Кошти в інших банках	516 296	846 631	
3.1 Резерви під заборгованість інших банків	20 462	6 083	
3.2 Резерви у відсотках до активу	3,96%	0,72%	
4 Цінні папери в торговому портфелі банку	187 275	63 402	
5 Цінні папери в портфелі банку на продаж	50 286	55 833	
5.1 Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	859	859	
5.2 Резерви у відсотках до активу	1,71%	1,54%	
6 Кредити, що надані:	10 127 751	6 923 438	
6.1 Юридичним особам	6 104 429	4 244 639	
6.2 Фізичним особам	4 023 322	2 678 798	
6.3 Резерви під заборгованість за кредитами	499 868	305 330	
6.4 Резерви у відсотках до активу	4,94%	4,41%	
7 Цінні папери, що утримуються до погашення	0	0	
7.1 Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	0	0	
7.2 Резерви у відсотках до активу	0,00%	0,00%	
8 Інвестиції в асоційовані і дочірні компанії	411 025	259 141	
9 Основні засоби	567 728	453 811	
10 Нематеріальні активи	16 718	11 699	
11 Нароховані доходи до отримання:	168 488	113 041	
11.1 У тому числі просрочені нараховані доходи	29 203	21 705	
11.2 У тому числі сумнівні нараховані доходи	31 116	12 796	
11.3 Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	51 820	27 628	
11.4 Резерви у відсотках до активу	85,91%	80,08%	
12 Відстрочений податковий актив	26 278	27 306	
13 Інші активи	87 024	46 783	
13.1 Резерви під інші активи	1 276	56	
13.2 Резерви у відсотках до активу	8,56%	0,62%	
14 Довгострокові активи, призначені для продажів	11 303	49	
14.1 Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані і дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0	
14.2 Резерви у відсотках до активу	0,00%	0,00%	
15 Усього активів	12 471 208	9 154 463	
ЗОВБОВ'ЯЗАННЯ			
16 Кошти банків	6 156 529	3 599 392	
17 Кошти юридичних осіб	2 198 721	2 521 595	
18 Кошти фізичних осіб	1 287 782	1 323 283	
19 Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	49	51	
20 Боргові цінні папери, емітовані банком	39 990	475 073	
21 Нароховані витрати, що мають бути сплачені	52 464	47 741	
22 Відстрочені податкові зобов'язання	23 275	35 727	
23 Інші зобов'язання	1 255 122	289 245	
24 Усього зобов'язань	11 014 022	8 292 106	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
25 Статутний капітал	1 290 600	735 100	
26 Власні акції (частки, паї), що викуплені у акціонерів (учасників)	0	0	
27 Емісійні різниці	0	0	
28 Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	63 251	47 044	
29 Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:	68 096	63 850	
29.1 Резерви переоцінки нерухомості	68 096	63 850	
29.2 Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0	
30 Резерви переоцінки цінних паперів	1 (067)	156	
31 Прибуток/збиток минулих років	0	0	
32 Прибуток/збиток поточного року	36 306	16 207	
Усього власного капіталу	1 457 186	862 358	
33 Усього пасивів	12 471 208	9 154 463	

25 жовтня буде мінлива хмарність. Без істотних опадів. Уночі та вранці місцями туман. Вітер переважно північно-східний, 3—8 м/с. Температура вночі 0—5° тепла, на узбережжі морів 6—10° тепла; вдень 7—2°, у південній частині та на Закарпатті 12—17° тепла; в Карпатах уночі від 1° морозу до 4° тепла, вдень 3—8° тепла. У Києві та області невелика хмарність, без опадів. Температура вночі 0—5° тепла, вдень 7—12°.

Відкладіть «гризню» і почитайте Малика!

Історія вкотре підтверджує той факт, наскільки ми, українці, погані учні. Принаймні керманічам нашим державним не завадило б якнайшвидше почитати роман відомого письменника, лауреата Республіканської літературної премії імені Лесі Українки Володимира Малика «Черлені щити». Виданий у 1990 році київським видавництвом «Веселка» і адресований насамперед учням старшого шкільного віку, роман розповідає про добу новгород-сіверського князя Ігоря, його похід на половців у 1185 році, торкається інших подій і постатей тогочасної пори.

Хоча, як з'ясується, не лише тогочасної, бо окремі розділи, сторінки, абзаци і цитати — ну просто списані з нашого політичного сьогодення!

Ось хоча б сцена розмови з боярином Славую, коли Ігор, всупереч запрошенню великого київського князя Святослава гуртом іти на половців, вирішує виступити раніше і зі свої полком.

«... — Дождися Святослава і порадься з ним, — сказав Славута. — Якщо він схвалить твій намір, якщо дозволить... Ігор спалахнув.

— Схвалить! Дозволить!.. Хіба я не такий же князь, як Святослав? Хіба я не господар у своїй землі? Чому ж маю питати дозволу Святослава?..

— Він великий князь! Він отець руським князям!

— Великий князь! Одна назва!

Славута гірко посміхнувся.

— В тім і біда наша, що так стали думати всі князі і відмежовуватися від Києва. Розпалася земля Руська — і невідомо, хто і коли її збере... А погані тим часом не дрімають — намагаються відхопити від неї ласий шмат... І відхоплять коли-небудь, якщо не станемо розумніші. Якщо ви всі, князі, не перестанете люто гризтися за київський стіл і так же люто не перестанете зневажати його і цуратися, коли досягти його не пощастило...».

Чим закінчився Ігорів «самостійний» виступ проти половців — відомо зі шкільного курсу історії. Як і те, скільки горя і лиха зазнав руський народ через постійні князівські чвари.

Та чи знають цю історію наші «князі»? Може, не завадило б їм терміново знайти роман Володимира Малика «Черлені щити» і якщо не прочитати, то бодай перелистати його. (Цитату знайдуть на стор. 245, у самому кінці тринадцятого(!) розділу).

Володимир ТІЛЬНОВ.

Мала Виска
Кіровоградської області.

Сторінку підготували
Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО
та Оксана КАЛУТІНА.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік:

для фізичних осіб — 6,00 грн.

та 4,00 грн.,

для підприємств і організацій —

20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво

«Київська правда»

04136, м. Київ,

вул. М. Гречка, 13.

Зам. 2762

Фотоформи виготовлено

в КЦ редакції газети

«Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

rekлама@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-

пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

ЦЬОГО ДНЯ, 24 ЖОВТНЯ

- **1768.** Цариця Катерина Друга зробила собі щеплення проти віспи, започаткувавши вакцинацію в Росії від цієї хвороби.
- **1813.** Гюлістанський мир. Договір між Росією та Персією (тепер Іран), за яким до складу Росії включено Грузію, Дагестан, Абхазію та багато інших територій на Кавказі.
- **1851.** Загинув Лук'ян Кобилиця, керівник селянського руху на Буковині, депутат австрійського парламенту.
- **1882.** Народилася піаністка і педагог Софія Дністрянська. Заснувала музичну школу в Ужгороді.
- **1885.** У Львові створено Народну Раду — політичну організацію так званих народовців.
- **1945.** Набув чинності статут ООН. День народження Організації Об'єднаних Націй.
- **1991.** Верховна Рада оголосила про відмову України від ядерної зброї.

Він починав з хлоп'ячого оркестру

На небі з'явилася зірочка, а на землі — ще одна людина — майбутній хормейстер і диригент, слава й гордість Полтавської землі Григорій Семенович Левченко.

Дитячі роки хлопчика минули в Грабарівці — невеличкому селі на межі Полтавської і Чернігівської областей. Запилені вулиці, порослі споршом двори, чепурні хатки, вкриті солом'яно. Над ярочком оселя ковала Семена Левченка, побілена невисипующою трудівницею Марфою Митрофанівною, матір'ю Григорія. Вона й досі стоїть край дороги, дбайливо доглянута односельцями, ніби береже спогади про напівголодне, босоного дитинство...

Кузя, Масяня, Дружок і Буцик

Мої батьки, як і я, дуже люблять тварин. Тому вдома у нас є котик Кузя, хом'ячок Масяня і песик Дружок. Та нещодавно в нас з'явився новий «сім'янин» — лелека! Його ще маленьким пташеням чотири місяці тому принесла додому мама. Лелеченя випало із гнізда й було таке безпорадне. Ми його гуртом виходжували, годували сиром, вареними яйцями, кислим молоком. Були хвилини, коли я починала журитися, що пташеня не виживе.

Але, на щастя, так день за днем пташеня одужувало, міцнішало, підросло. Ми навіть вчили його ходити. І ось Буцик (таку має кличку, навіть відгукується на неї безперервним клекотанням) виріс, ходить разом з курми, ночує з ними. Дуже любить ласувати рибою, котру ловить наш тато або купуємо в магазині, а також жабками. Ми до Буцика дуже звикли, іноді він навідується в хату, щоб поласувати чимось смачненьким.

На жаль, Буцик цієї осені не полетів у вирій, адже стара травма від падіння з гнізда дає знати про себе. Та є надія, що, перезимувавши, він повернеться до своєї лелечиної сім'ї...

Галинка СТЕПАНЧА.

Село Блажове
Рокитнівського району
Рівненської області.

Небезпечні забави

Цей випадок стався у нашому районі. Жив у одному селі чоловік. Був він непоганим пічником, але мав, на превеликий жаль, шкідливу пристрасть до спиртного. Напивався здебільшого після роботи, коли отримував гроші — починав забавлятися.

Якось увечері повертався напідпитку із сусіднього села, де ставив комузь нову пічку. Дорога пролягала між глибоким мочаром і хатою, в якій жила самотня жінка. Пічник вирішив «забавлятися» і почав голосно кричати, ніби тоне: «Гва-а-алт! Рятуйте! Потопаю!». Жінка, почувши крик,

вибігла з хати на допомогу, але, узрівши п'яного, який сміявся з неї, повернула назад.

«Забава» сподобалася пічникові, й він повторював її кілька разів. А закінчилися ці п'яні розваги трагічно. Одного разу чоловік справді потрапив у глибоку трясовину. Він кликав на допомогу, аж поки не пото-

госпі. Бувало, голодний, у страшну спеку й непритомнів, а, очунивши, знову брався за роботу — носив воду в'язальницям. Після звільнення території від окупантів почалося навчання в школі. Учитися дуже любив, і наука давалася легко, а після занять збиралися з однолітками з власними інструментами (хто — з гітарою, хто — з балалайкою, а Гриць — з мандоліною) і підбирали мелодії улюблених пісень. Жодне свято у Грабарівці не відбулося без участі хлоп'ячого оркестру.

Після закінчення семирічки опановував робітничу професію. Сім'я ледве зводила кінці з кінцями, батько з війни повернувся інвалідом, довелося йти на власний хліб.

Коли працював на Волині інспектором райкультвідділу, зустрівся із викладачем музики місцевого педагогічного училища — майбутньою народною артисткою України Марією Байко. Це знайомство вирішило його подальшу долю. Марія настійно радила здобути музичну освіту, щоб професійно займатися музикою...

За 55 років трудової діяльності зроблено ой як багато! Творчий доробок Маестро Левченка вражає розмаїттям — науково-методична, фольклорно-пошукова, компози-

торська, педагогічно-виховна діяльності. За усім цим — багатолітня копітка праця, незрадлива любов до пісні й рідної землі.

Проте найбільшу славу і визнання має створений Г. Левченком у 1979 році при Полтавському державному педагогічному інституті (нині — університет) імені В. Г. Короленка хор «Калина». Колектив побував з концертами не лише в містах і селах України, а також здійснив численні гастрольні поїздки за кордон. Його знають і люблять у Болгарії й Польщі, Австрії й Німеччині, Бельгії й Швейцарії, Італії й Франції, Росії й Туреччині.

Маючи величезну кількість нагород, визнання і славу, заслужений працівник культури України, лауреат премії імені Панаса Мирного, кавалер ордена Миколи Чудотворця та інших Григорій Семенович, не перестає творити. Силою своєї палкої душі, титаничною, самовідданою працею він продовжує об'єднувати людей, збагачує їх життя красою пісні, ніби цілющою водою окроплює, оберігаючи від горя, біди і зневіри.

Вікторія ГАЙДАМАКА,
педагог, учасниця українського
народного хору «Калина».
Полтава.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Зібрав урожай. Тепер можна і перепочити.
Фото Владислави ПАТОКИ.

Немішаєве
Бородянського району Київської області.

нув, бо жінка, обманута кілька разів, більше не вірила...

Минуло відтоді багато часу, і, може, сьогодні не слід би про цей випадок згадувати, якби кілька років тому селище не прокинулося опівночі від вибухів і вогнів. Повибігали з хат перелякані мешканці — від старого до малого.

— Що трапилось? Невже газопровід зірвався? — запитували з тривогою одне одного. — Де аварія? Треба рятуватися...

З'ясувалося, група місцевих молодиків, добряче випивши, забавлялися салютами і феєрверками. Побачивши переляканих людей, вони, як і пічник, сміялися з них.

...Час від часу з різних при-

водів і без них гримлять у вечірні часи піротехнічні витвори. Плачуть з переляку, прокинувшись, діти, ховаються під їздах собаки. Тільки дорослі вже звикли і відповідно не реагують.

Я особисто, коли спостерігаю ці небезпечні забави, завжди згадую трагічний випадок з п'яним пічником. Адже ніхто не застрахований від непередбачуваної аварії на газопроводі, просто пожежі чи якогось терористичного акту. І тоді постраждають і ті, що «забавляються», і ті, що відповідно реагують на їхні «забави».

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці
Чернівецької області.

